



Ikt. sz.: MGB-42/8-2/2022./SZ.

SZ-1/2022. sz. ülés
(SZ-1/2022-2024. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Mezőgazdasági bizottsága**
Szőlő-, Bor-, Pálinka Albizottságának
2022. július 13-án, szerdán, 13 óra 03 perckor
az Országház Darányi Ignác termében (földszint 4.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>A Nemzeti Adó- és Vámhivatalnál 2021-ben bevezetett rendészeti koncepció hatása a jövedéki termékek ellenőrzésére</i>	
<i>Előadó: Nemzeti Adó- és Vámhivatal képviselője</i>	5
<i>Boros Sándor János tájékoztatója</i>	5
<i>Hozzászólások</i>	11
<i>Tájékoztató a 2021-2022-es borászati év alakulásáról (export-import, készleten lévő tételek, termésbecslés), valamint európai borászati kitekintés (Covid utáni helyzetkép, időjárási anomáliák hatása)</i>	
<i>Előadók: Agrárminisztérium képviselője, Hegyközségek Nemzeti Tanácsa képviselője</i>	14
<i>Tarpataki Tamás tájékoztatója</i>	14
<i>Dr. Brazsil Dávid tájékoztatója</i>	17
<i>Boros Sándor János kiegészítése</i>	20
<i>Hozzászólások</i>	20
<i>Egyebek</i>	30
<i>Az ülés berekesztése</i>	30

Napirendi javaslat

1. A Nemzeti Adó- és Vámhivatalnál 2021-ben bevezetett rendészeti koncepció hatása a jövedéki termékek ellenőrzésére
Előadó:
Nemzeti Adó- és Vámhivatal képviselője
2. Tájékoztató a 2021-22-es borászati év alakulásáról (export-import, készleten lévő tételek, termésbecslés), valamint európai borászati kitekintés (Covid utáni helyzetkép, időjárási anomáliák hatása)
Előadók:
Agrárminisztérium képviselője
Hegyközségek Nemzeti Tanácsa képviselője
3. Egyebek

Az ülés résztvevői

Az albizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Font Sándor (Fidesz) az albizottság elnöke
Kovács Zsolt (Fidesz)
Bencze János (Jobbik)

A bizottság titkársága részéről

Vásárhelyi Pál bizottsági munkatárs

Meghívottak

Hozzászólók

Tarpataki Tamás helyettes államtitkár (Agrárminisztérium)
Boros Sándor János osztályvezető (Nemzeti Adó- és Vámhivatal Adóügyi Főosztály)
Barátossy Gábor osztályvezető (Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal)
Dr. Brazsil Dávid főtitkár (Hegyközségek Nemzeti Tanácsa)
Mihályi László elnök (Pálinka Nemzeti Tanács)
Nagy András igazgató (Magyar Szeszipari Szövetség és Termék Tanács)
Koczor Kálmán elnök (Magyarországi Borrendek Országos Szövetsége)
Varga Máté elnök (Hegyközségek Nemzeti Tanácsa, Szőlészeti Szekció)
Petri Imre szőlőtermelő

Megjelentek

Posta Csongor (Pénzügyminisztérium)
Dr. Györe Dániel osztályvezető (Agrárminisztérium)
Dr. Bogdány Viktor jövedéki adóügyi referens (Pénzügyminisztérium)
Dr. Hajdu Istvánné egyetemi tanár (Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem)
Szmilkó Gabriella (Hegyközségek Nemzeti Tanácsa)
Dr. Berzsik Dávid (Hegyközségek Nemzeti Tanácsa)
Rezák Szabolcs Levente szőlőtermelő
Viniczai Sándor (Magyar Mezőgazdaság)

(Az ülés kezdetének időpontja: 13 óra 03 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

FONT SÁNDOR (Fidesz), az albizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Szeretettel köszöntöm az albizottság ülésének tagjait, köszöntöm a munkánkat segítő tisztviselőket, köszöntöm mindazokat, akik elfogadták meghívásunkat, jelen vannak, és mindazokat, akik figyelemmel kísérik albizottságunk nyílt ülését.

Azt gondolom, albizottságunk nem késlekedett, hiszen a parlamenti választás következtében megalakultak a főbizottságok, így a Mezőgazdasági Bizottság, és rövid időn belül, a bizottságon belül megalakultak a különféle albizottságok, amelyek egyike a Szőlő-, Bor-, Pálinka Albizottság. Úgy gondolom, mi tartunk először ülést az albizottságok sorában, legalábbis a Mezőgazdasági Bizottság keretén belül, de akik régebben járnak a bizottsági ülésre, ők tudják, hogy júniusban-júliusban általában szoktam kezdeményezni albizottsági ülést. Ekkor már elég jól benne vagyunk az évben, tudunk adatokat kapni, és összehasonlítani, illetve már relatíve közel vagyunk - másfél, szűk két hónapra - a tervezett szüreti időszak megkezdéséhez, ezért most is így döntöttem. Most már rendkívüli ülősszaka van a parlamentnek, de még ülésezünk. A jövő héten is ülésezni fogunk - az lesz a záróülés -, de még ezt a rendkívüli ülősszakot kihasználva kezdeményeztem az albizottság összehívását.

Az albizottságnak két új tagja is van, így köszöntöm Kovács Zsoltot, aki a Fidesz képviselőjében további tagunk, és Bencze Jánost, aki a Jobbik képviselőjében foglal helyet. Hárman vagyunk az albizottság tagjai.

A formalitás szabályai miatt először az albizottsági tagokhoz fordulok, hogy kérdés, észrevétel van-e a napirendipont-tervezethez. *(Nincs jelentkező.)* Amennyiben nincs, akkor szavazunk róla. Ki az, aki elfogadja a napirendipont-tervezetet? *(Szavazás.)* Egyhangúlag elfogadtuk, és ezek szerint fogunk haladni.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatalnál 2021-ben bevezetett rendészeti koncepció hatása a jövedéki termékek ellenőrzésére

Előadó: Nemzeti Adó- és Vámhivatal képviselője

Két érdemi napirendi pontunk van, az elsőt „A Nemzeti Adó- és Vámhivatalnál 2021-ben bevezetett rendészeti koncepció hatása a jövedéki termékek ellenőrzésére” címmel jelöltem meg. Köszöntöm itt a NAV vezető tisztviselőjét, és kérem, hogy a címhez, illetve az általa gondolt folyamatokhoz - amit eddig láttak az átszervezés következtében -, amit fontosnak tart elmondani, azt adja közre. Megadom a szót Boros Sándor úrnak. A jobb alsó gombot kérem bekapcsolni ott a pultnál, a mikrofont befördítva, s minél közelebb, ha lehet, akkor a gyorsíróknak könnyebb lesz rögzíteni. Tessék!

Boros Sándor János tájékoztatója

BOROS SÁNDOR JÁNOS osztályvezető (Nemzeti Adó- és Vámhivatal): Tisztelettel köszöntök mindenkit. Én az első napirendi ponthoz kapcsolódóan szeretnék tájékoztatást adni önöknek, hogy hogyan látja ezt a NAV. Három részből fog állni a tájékoztatásom: az első rész a rendészeti koncepció és a jövedéki integráció megvalósulása, mert ez a kettő szorosan összefügg. A következő rész a rendészeti koncepció és a jövedéki integráció hatása. Illetve a harmadik részben szeretnék önöknek tájékoztatást adni a jövedéki jogsértések alakulásáról. Remélem, mind a három pont alapján egy részletes tájékoztatást tudok adni, és bármi, amit mondok vagy

összefoglalok, ha esetleg nem érthető, nyugodtan akár közben is lehet jelezni - nem tudom, itt mi a szokás -, kérdezzenek.

Az első téma a rendészeti koncepció és a jövedéki integráció megvalósulása. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal célként tűzte ki, hogy a jövedéki szakterület tekintetében a párhuzamos eljárásokat megszünteti, megteremti országosan az egységes eljárásokat. Ez volt a jövedéki integráció, ami megvalósult. Ezzel párhuzamosan - a továbbiakban a rendészeti szakterületet érintően - centralizált járőrtevékenységet és feladatközpontú szervezeti egységet alakított ki a NAV; ezt neveztük mi, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, a rendészeti koncepciónak. E két szervezeti átalakítás egymástól függetlenül valósult meg a 2021. évben.

A jövedéki integrációról beszéltünk abban az időszakban és a rendészeti centralizációról, a rendészeti koncepcióról. Maga a rendészeti koncepció öt pillérré épül. Ennek az öt pillérnek az a jelentősége - és azonnal ismertetni fogom -, hogy hogyan próbáltuk minél hatékonyabbá tenni a feladatvégzést, az ellenőrzési tevékenységet. Az első pillér a szervezeti centralizáció. Miből is áll ez? A rendészeti járőri feladatokat ellátó pénzügyőrök egy központi szervhez, a Bevetési Igazgatósághoz kerültek - ezt a későbbiekben BEVIG-nek fogom röviden mondani -, és a következő fejezetben arról is fogok önöknek részletes tájékoztatást adni, hogy mégis hogyan működik ez a BEVIG, és milyen feladatokat lát el jövedéki aspektusban.

A második alappillér a módszertani váltás. Amíg korábban az adó- és vámigazgatóságok maguk rendelkeztek a szervezetükbe tartozó járőrökkel, addig 2021. január 1-jétől a járőrtevékenységet, tehát az ellenőrzést az adott adó- és vámigazgatóságnak - az AVIG-nak - a támogatását a BEVIG látta el központilag, minden adat hozzá futott be, és központilag tudta szervezni az ellenőrzési tevékenységet.

Rendészettechnikai megújulás. A BEVIG-járőrök állományának modern, korszerű technikai ellátottsága a harmadik pillér, ezt kellett biztosítani. A járőrállomány folyamatos képzése, azért, hogy a járőrfeladatokat hatékonyan, szakszerűen és jogszerűen, országosan egységes színvonalon és egységes gyakorlat alapján tudják elvégezni a kollégák. És az ötödik, ami nagyon fontos, egy informatikai támogatottság. A járőrtevékenység szakmai folyamatai érdekében fontos, hogy megfelelő informatikai rendszer kerüljön kifejlesztésre. Ez az öt pillér megvalósult, és ez alapján 2021-től fölállításra került a Magyarország egész területén illetékességgel rendelkező BEVIG.

Most hadd beszéljek egy kicsit a jövedéki szabályozásról, hogy tudjak kapcsolódni, hogyan sikerült a feladatvégzés. A jövedéki szabályozás egy tradicionális, zárt kontrollrendszer, amelyben a jövedéki termékek forgalmának teljes láncolatát - az előállításától, a behozattalól a kereskedelmen keresztül úgymond a végső fogyasztóig - kontrollálja. A jövedéki integrációnak lényeges eleme, illetve a rendészeti koncepciónak, hogy elkülönítettük a legális, illetve az illegális tevékenység adóhatósági kontrollját.

A rendészeti koncepció mint rendészeti járőrfeladat az egyéb igazgatási tevékenység ettől elválik. Az adó- és vámigazgatóságon jellemzően az igazgatási jellegű feladatok maradtak, tehát a legális alanyok, a mi esetünkben, mondjuk, az engedélyes adóalanyokról beszélünk. Ehhez kapcsolódóan mind a humán erőforrás, mind a folyamatcentralizálás szempontjából hatékonyabban el lehet látni az adóigazgatásban meglévő feladatokat. A jövedéki eljáráshoz kapcsolódó, legális szektort érintő akár engedélyezést, akár bevallásfeldolgozást lehetett integrálni az adóhatóság egyéb hasonló tevékenységeibe.

A feladatvégzés rendszerezetten történik, amelynek rendezőelve a kötelező vagy eseti jelleggel hatósági döntéshez vagy az adózói bejelentéshez kapcsolódóan

lefolytatott jövedéki helyszíni ellenőrzés. A későbbiekben ezekről is beszélni fogok, hogy ez hogy különül el az AVIG, illetve a BEVIG tekintetében.

Elvárás volt az adózatlan jövedéki termékek felderítése, a jövedékiadó-köteles tevékenység ellenőrzése, a szolgáltató és támogató jellegű hatósági munka érvényre juttatása és magas színvonalon történő végzése. A hatékony ellenőrzésre történő kiválasztás - ennek nagyon nagy lényege volt 2021-ben, illetve lesz 2022-ben, mert ez alapján végezzük a tevékenységünket, és ez alapján fogják látni, legalábbis remélem, sikerül bemutatni, hogy hogyan változott az eredményességünk. Emellett az ellenőri kapacitások optimális kihasználása volt elvárás.

2021-ben a munkánkat vagy a kollegák munkáját elősegítették a közérdekű bejelentések, a kockázatelemzés alapján történő kiválasztás, mármint ellenőrzésre történő kiválasztás, illetve a helyi ismeretek alapján történő ellenőrzésre kiválasztás is.

Rendészeti koncepció. A NAV személyi állományának azon része, amely a feketegazdaság elleni fellépéshez elengedhetetlen, komoly intézkedéstaktikai és kényszerítőeszközök alkalmazásával összefüggő tapasztalattal rendelkezik, járőrtevékenységet lát el. Ezek a kollegák azok a kollegák, akik a Bevetési Igazgatóságon teljesítenek szolgálatot, dolgoznak, az egyenruhás kollegák. Magának a rendészeti koncepciónak is az egyik lényege, és akkor ezt kiemelném, az volt, hogy országos szinten egy szervezeti egységhez kerüljenek a pénzügyőrök munkatársak, és központi szinten lehessen koordinálni az ellenőrzéseket az illegális szektor tekintetében.

A jövedéki integráció kialakításán túl a rendészeti koncepció módszertani változást is eredményezett, melynek lényege, hogy amíg korábban az adó- és vámigazgatóságok maguk rendelkeztek a szervezetükbe tartozó járőrforrással, azt saját elgondolásuk alapján szervezték és irányították, addig 2021. január 1-jétől a járőrfeladatok tekintetében a BEVIG felé jelzéssel éltek, amely során lehetőség nyílt jelentősebb járőrök bevonására, akár megyehatárokon átnyúló komplexebb ellenőrzési tevékenységre.

A módszertani váltás eredményeként a járőrtevékenység végrehajtásának nyomon követhetőségével transzparenssé vált az adó- és vámigazgatóságok járőrfeladatokhoz kapcsolódó manőverezése. A koncepció eredményeként megújult BEVIG képes a NAV járőrfeladatainak hatékony, szakszerű, országosan egységes, térben és időben folyamatos, stabil ellátását biztosítani.

És most rátérnék a hatásra. Az első pontban azt szerettem volna önöknek elmondani, hogy mégis mi történt, és mi miért történt, mi volt a cél, és egy kis képet adni előzetesen, hogy mi a Bevetési Igazgatóság.

A rendészeti koncepció és a jövedéki integráció hatása. Összességében megállapítható, hogy a hatékonyság és a bírságösszegek vonatkozásában jelentős emelkedés mutatkozik, amely a hatékony, kockázatelemzésen alapuló célzott ellenőrzések megvalósulásának köszönhető.

Az illegális jövedéki termékre irányuló ellenőrzések eredményeként a lefoglalt termékeknél 2020 adataihoz viszonyítva nyolcszoros, azaz több mint 16 milliárd forint értékű árut sikerült kivonni az illegális forgalomból. A harmadik résznél részletes statisztikai adatokat is elő fogok adni önöknek.

A koncepció eredményeként megújult BEVIG képes a napi járőrfeladatainak hatékony, szakszerű, országosan egységes, térben és időben folyamatos, stabil ellátását biztosítani.

A jövedéki integráció, valamint a rendészeti centralizáció egy időben történő megvalósulása eredményeként a jövedéki engedélyes felügyeletét az adóügyi szakterület látja el, míg az illegális tevékenység elleni küzdelem a rendészeti feladatkörbe kerül. Ez egyben azt is jelenti ettől függetlenül, hogy egységes a feladatellátás a Nemzeti Adó- és Vámhivatalnál. Tehát a Bevetési Igazgatóság

munkatársai, az adó- és vámigazgatóságok munkatársai egyeztetnek egymással az ellenőrzések szervezése tekintetében akár, amikor megyei szinten történik, akár, amikor országos szinten történik az ellenőrzés. A Bevetési Igazgatóság munkatársai egyenruhás munkatársak, illegális tevékenység ellenőrzése a feladatuk. Ez nem jelenti azt, hogy az adó- és vámigazgatóságok munkatársai nem végeznek helyszíni jövedéki ellenőrzést, ugyanis a legális alanyainknál egy adóraktárba akár egy üzemakadállynál adott kollégák mennek ki, vagy akár egy általános év végi készletfelvételnél.

A következő részben szeretnék arra ráfókuszálni, hogy példával szemléltetve tudjam elkülöníteni a Bevetési Igazgatóság mint egyenruhás ellenőrzési tevékenységét, illetve az adó- és vámigazgatóságok munkatársainak helyszíni ellenőrzését. Azt már említettem, hogy a BEVIG egy területi szerv, illetékességi területe Magyarország egész területe. A BEVIG elláthat a Nemzeti Adó- és Vámhivatal feladatkörébe tartozó helyszíni ellenőrzéseket. Ilyen a jövedéki ellenőrzés, mint egy jogkövetési vizsgálat. Maga ez a helyszíni ellenőrzés - inentől befókuszálnék a jövedéki ellenőrzésre -, és mondanék három példát, BEVIG és adó- és vámigazgatóságok szemszögéből, figyelembe véve az illegális piacot és a legális piacot.

A jövedéki ellenőrzést a BEVIG végzi önállóan vagy végezheti önállóan is. Ilyen lehet például adóraktárban végzett jövedéki ellenőrzés. Adóraktárban akkor végzünk jövedéki ellenőrzést, ha valamilyen információ jön, hogy abban az adóraktárban például vagyoni hátrányt okozó cselekményt végeznek. Azért emeltem ki ezt a példát, mert alapesetben az előbb arról is beszéltem, hogy adóraktár-engedélyesek a legális szférába tartoznak, de lehetnek olyanok, akik sajnos adózás alól elvonást próbálnak megvalósítani.

A BEVIG önállóan is végezheti a jövedéki termékkel gazdasági tevékenységet nem folytató gazdálkodók jövedéki ellenőrzését - egy példánál maradva: például egy üzemanyag-forgalmazó, aki adózatlan gázolajat használ föl a tevékenységéhez -, és ami egy klasszikus bevetési igazgatósági feladat, a közterületen, piacon, vásáron végzett jövedéki ellenőrzést, természetesen önállóan is végezheti. Az adó- és vámigazgatóság akár a helyi kockázatelemzése alapján jelzéssel élhet a BEVIG kollégái felé, és akkor is tudnak segíteni az adó- és vámigazgatóságoknak.

Vannak olyan jövedéki ellenőrzések, amelyeket csak a BEVIG munkatársai, tehát az egyenruhás munkatársak végeznek. Ilyen például a közúton végzett jövedéki ellenőrzés, akár autópályán, megkülönböztető jelzéssel ellátott autók tekintetében, vagy pedig a zöldhatáron végzett jövedéki ellenőrzés. A jövedéki ellenőrzésre a harmadik példa, amikor az adó- és vámigazgatóságok végzik, és a BEVIG felé akár élhetnek jelzéssel, hogy segítsen nekik. Amit alapesetben például az adó- és vámigazgatóságok végeznek jövedéki ellenőrzést, az kizárólag a bérfőzést végző adóraktárban való elszámolás, vagy ha egy adóraktárban üzemakadályt észlelnek a kollégák.

A BEVIG-nek egész eddig a jövedéket érintően mint helyszíni ellenőrzési tevékenységéről beszéltem, tehát amikor hoz egy jegyzőkönyvet, feltárja a jogszabálysértő cselekményt, de vannak olyan esetek, amikor eljárást is lefolytathat. Két ilyen eset van a BEVIG tevékenységét érintően. Az egyik, amikor jövedéki szabályozás szerinti gyorsított eljárást folytat az általa felderített jogesetnél - itt jogosult a teljes eljárás lefolytatására -, illetve a BEVIG folytatja le az ismeretlen személy által hátrahagyott jövedéki termékkel kapcsolatos eljárást is, ha a BEVIG tette az első intézkedést.

Most jönne a harmadik rész - köszönöm a türelmet a bevezetőmnél -, és most szeretném alátámasztani, hogy miért volt jelentős a 2021. év, és a rendészeti koncepciónak milyen pozitív hatásai voltak a jövedéki ellenőrzésre vagy a jövedéki adóztatásra. A járőrtevékenységekhez kapcsolódóan, a BEVIG tevékenységét nézve, és

a feltárt jogesetekre fókuszálva, a jövedéki jogsértések a 2021. évben 21 százalékot, míg a 2022. évben a 37 százalékot tették ki, tehát lényegesen jobb lett a felderítési arány. Ez ahhoz kapcsolódik, amit már az elején próbáltam kiemelni, hogy volt egy jövedéki integráció, volt rendészeti koncepció, hogy minél hatékonyabban használjuk fel a humán erőforrást, hogy célirányosan tudjunk ellenőrizni, országosan tudjanak a kollégák koordinálni, és ez a tevékenység meg lett támogatva egy kockázatelemzéssel, ami akár helyi szinten működik, akár központi szinten működik eljárással.

A jogsértések során történt lefoglalásokról szeretnék beszélni a 2021. év és 2022. év első félévét érintően, az albizottsági üléshez kapcsolódó feladatvégzésre vonatkozóan; elnézést a túlragozott mondatért. A 2021. évben - kerekíteném a tizedeseket - 120,5 HPA alkoholtermék lefoglalására került sor, 10,8 hektoliter csendesborra, 1,02 hektoliter egyéb csendes erjesztett italra, 0,15 hektoliter egyéb habzó erjesztett italra, 0,37 hektoliter habzóborra, 289,16 köztes alkoholtermékre, valamint 7 darab 100 liter alatti tiltott pálinkafőző berendezés és 3 darab 100 liter feletti tiltott pálinkafőző berendezés került lefoglalásra.

Ezt követően szeretnék a 2022. év első félévi adatairól beszélni, amely szintén tükrözni fogja, hogy már most meghaladtuk a 2021. év adott számait. 2022. első félévében 66,9 HPA alkoholtermék lefoglalására került sor, 3,55 hektoliter csendesborra, 4,16 hektoliter egyéb csendes erjesztett italra, 0,47 hektoliter egyéb habzó erjesztett italra, 0,9 hektoliter habzóborra, 121,2 liter köztes alkoholtermékre, 7 darab 100 liter alatti tiltott pálinkafőző berendezésre és 2 darab 100 liter feletti tiltott pálinkafőző berendezésre.

Most kimondottan számszerű statisztikai adatok következnek, és még pár perc türelmüket kérem szépen. A 2019., a 2020. és a 2021. év adatai vannak előttem, ezeket gyűjtöttük össze, ezek tartalmazzák az ellenőrzési adatokat, a jövedékibírság-adatokat, a lefoglalási adatokat, a lefoglaltérték-adatokat, a jogsértés darabszámát és a felderítési mutatót. Itt egy olyan segítséget szeretnék kérni, elnök úr, hogy ismertessem-e 2019-től, mert nem tudom, mi a szabály, de utólag bele lehet írni a jegyzőkönyvbe, vagy csak a 2020-at hasonlítsam össze a 2021. évvel? Esetleg van annyi időm, hogy elmondjam a számokat?

ELNÖK: Hány perc lesz ez? Mert nagyon nehéz ennyi adatot fejben tárolni, úgyhogy én kérem, hogy inkább az utolsó évek összehasonlító adataira szorítkozzon.

BOROS SÁNDOR JÁNOS osztályvezető (Nemzeti Adó- és Vámhivatal): Rendben. Köszönöm, akkor megpróbálom hangsúlyozni a dolgokat. Ha összehasonlítjuk a 2020. és a 2021. évet, az adó- és vámigazgatóság 2020-ban 23 978 darab ellenőrzést csinált. Akkor is működött - 2020-ban - a BEVIG, csak akkor még nem került oda a teljes pénzügyőri állomány az ellenőrzésre, és 1703 ellenőrzést végzett. 2021-ben - amire kaptuk a mandátumot, hogy adjunk tájékoztatást - az AVIG-ok, tehát az adó- és vámigazgatóságok 16 478 darab ellenőrzést végeztek, a Bevetési Igazgatóság 6444 ellenőrzést végzett. Tehát, ha összességében nézzük a 2020. és a 2021. évet, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal ellenőrzési tevékenysége ugyanúgy 20 000 fölött van, a BEVIG ellenőrzése háromszorosára vagy négyszeresére nőtt, az 1703 darab/évről 6444 darab/évre emelkedett.

Beszéltem arról is, hogy a lefoglalások tekintetében hogy lettünk eredményesebbek. Ha az AVIG-ot nézzük lefoglalás/darabban, 2020-ban az adó- és vámigazgatóságok 4462 darab lefoglalást fogantatosítottak, a Bevetési Igazgatóság 322 darabot. 2021-re ez az arány úgy változott, hogy az adó- és vámigazgatóságok 513, a Bevetési Igazgatóság pedig már 4459 darab lefoglalást fogantatosított.

A legszembetűnőbb eredmény a lefoglalt érték. 2020-ban az adó- és vámigazgatóságok - most kerekíteni fogok - 1,7 milliárd forint értékben foglaltak le adózás alá vont jövedéki terméket, a Bevetési Igazgatóság pedig 237 millió forint értékben. A 2021. évben az adó- és vámigazgatóságok 47 millió forint értékben, míg a Bevetési Igazgatóság 16 milliárd 700 millió forint értékben.

Én akár itt szeretném megköszönni a kollégák munkáját - és ez a gondolat csak most jött -, ugyanis ők, ha kell, 24 órában dolgoznak, és szeretném jelezni, hogy nemcsak jövedéki feladatokat látnak el, hanem egyéb helyszíni ellenőrzési feladatokat, akár fémkereskedelmi feladatokat. Úgy gondolom, hogy ez egy nagyon jó szám. Azt is szeretném hozzátenni, hogy ráadásul ezek a lefoglalások - úgy gondolom, ez fontos - a dohánygyártmánysektorhoz kapcsolódtak. Sikerült a piacról ebben az értékben az illegálisan Magyarországra akár behozott, vagy akár Magyarországon előállított és forgalmazni kívánt dohánytermékeket kivonni, ezzel is a legális gazdálkodók tevékenységét segítve az adózás szempontjából, és az adóbevételek nem csorbultak.

És még egy utolsó számot engedjenek meg, hogy kiemeljek, a felderítési mutatót. A felderítési mutatót az alapján számoltuk, amit az előzőekben mondtam: az ellenőrzések száma, illetve a jogsértések száma; elnézést, a jogsértésekről nem beszéltem, mert az a másik oldal volt. 2021-ben a jogsértések darabszáma az adó- és vámigazgatóságok esetében 2380 ügy volt, a Bevetési Igazgatóság tekintetében pedig 4025 ügyről beszélünk, ami jogsértés volt. A felderítési mutató úgy alakult 2021-ben, hogy az adó- és vámigazgatóságok felderítési mutatója 14,44 százalék volt.

Érdekes dolog a százalék - én közgazdász vagyok -, kicsinek tűnik, de így is, meg úgy is lehet nézni. Azt azért szeretném kiemelni, hogy az adó- és vámigazgatóságok jellemzően a legális szektorban végeznek ellenőrzést. És most jön egy szerintem nagyon pozitív mutató, hogy a Bevetési Igazgatóságnak a 2021. évben a felderítési mutatója 62,46 százalék, mint eredményességi mutató. Én ezzel zárnám a tájékoztatásomat. Természetesen, hogyha bármi kérdésük van, szívesen válaszolok a felhatalmazásom erejéig.

Még egy dolgot szeretnék, egy mondatot. Az eddigi gyakorlatnak megfelelően megkérdeztek bennünket az adófelfüggesztés-összeállítással kapcsolatban, hogy a lédig szőlőbor esetén mennyi, ami bejött Magyarországra, és mennyi, ami kivitelre került másik tagállamba.

ELNÖK: Az a 2. napirendi pont.

BOROS SÁNDOR JÁNOS osztályvezető (Nemzeti Adó- és Vámhivatal): Igen, ezt szerettem volna megkérdezni, de akkor az a másik napirendi pont. Ha szükség van rá, hoztam adatokat, és arról is tudok tájékoztatást adni.

ELNÖK: Szuper! Érdekel bennünket.

BOROS SÁNDOR JÁNOS osztályvezető (Nemzeti Adó- és Vámhivatal): Nagyon szépen köszönöm a lehetőséget.

ELNÖK: Köszönöm szépen Boros Sándornak, aki osztályvezető a NAV-nál, pénzügyőr alezredes úr. Egyben, ha jól értem, önök egyértelmű pozitív eredményt látnak 2020-ban a jogszabályhoz, majd a '21-ben életbe lépett átszervezéshez kapcsolódva, ha jól értem az előadott adatok alapján.

BOROS SÁNDOR JÁNOS osztályvezető (Nemzeti Adó- és Vámhivatal): Igen, a számok is magukért beszélnek.

ELNÖK: Jó, rendben. Akkor megkérdezem a terepen élőket, hogy ők ezt esetleg hogy látják. Elnézést kérek, talán hibáztam. Ma délelőtt egy másik rendezvény is volt, kiemelt rendezvény, amelyben a Felsőházi ülésteremben a 2022. évi országos pálinkaverseny eredményhirdetése zajlott le, és a rendezők, a Pálinka Nemzeti Tanács, amelynek elnöke itt van Mihályi László képviselőjében, ők elkészítették a versenyhez kapcsolódó versenyzők termékeit, és egyben már az elért eredmények is olvashatók. Olyan friss a példány, hogy ebből senki még egy darabot sem kapott az egész országban, most önök az elsők, illetve a versenyen ma délelőtt részt vevő versenyzők voltak azok, akik kaphattak belőle egy-egy példányt. Ezt nagy tisztelettel a Pálinka Nemzeti Tanács az önök rendelkezésére bocsátotta. Rendkívül hasznos az iromány, minden évben ezt megteszi a Pálinka Nemzeti Tanács, mert minden elérhetőség és az egyes cégekről egy háttér is bemutatásra kerül, hogy aki esetleg az eredmények alapján akar terméket vásárolni, az ezt könnyen megteheti ennek a kiadványnak a segítségével. Talán ezt még a felvezető gondolatoknál kellett volna mondanom, de remélem, hogy még így sem késő.

Akkor visszatérve az 1. napirendi pontunkhoz, van-e kérdés, észrevétel az elmondottakkal kapcsolatosan. *(Jelentkezésre:)* Igen. Nagy András, Szeszipari Szövetség.

Hozzászólások

NAGY ANDRÁS igazgató (Magyar Szeszipari Szövetség és Termék Tanács): Köszönöm szépen a szót. Én csak azt szeretném megkérdezni, hogy elhangzottak itt a szép eredmények, de a végén volt egy ilyen félmondat, hogy ennek a nagy részének a hatása a dohányszektorra vonatkozott. Akkor mit gondoljunk a többi szektorra vonatkozóan? Mármint úgy értem, hogy engem csak a változás érdekel igazából. Ha arra van valami információ, azt megköszönöm.

BOROS SÁNDOR JÁNOS osztályvezető (Nemzeti Adó- és Vámhivatal): Egy kis inputot kérhetek, hogy milyen a változás? Hogy maradt-e az előző éveknek megfelelő tendencia a felderítésmutatóban? Amennyire én emlékszem az adatokra - elnézést, erre részletesen nem készültem -, nincs az adatokban visszaesés. Úgy tudnék esetleg erre konkrétan referálni, hogy mondok akkor egy példát. Tehát a lefoglalási érték, és akkor egy alkoholdermékre mondok egy példát. Ha lefoglalunk alkoholdermék, az ugyanaz, mint amikor a dohánygyártmányt foglaljuk le, tehát az illegális terméket kivonjuk a piacról - a kollegák kivonják -, és a legális termékek forgalmazása nem szorul vissza. Tehát az adóraktárakból legálisan szabadon bocsátott terméknek nem kell hogy csökkenjen a volumene, mert az adózás alól elvont termék nem lesz forgalmazva. Alkoholdermék, amit konkrétan tudok mondani, 2021. évben lefoglalás 120,55 HPA alkoholdermék, 2021 második félévében 66,99 HPA alkoholdermék foglaltak le a kollegák. Tehát ha a 2021-et összehasonlítom időarányosan 2022-vel, az első félévben már arányaiban több alkoholdermék foglaltunk le. Úgy gondolom, hogy ez is egy pozitív dolog. Nem tudom, kielégítő-e a válaszom.

NAGY ANDRÁS igazgató (Magyar Szeszipari Szövetség és Termék Tanács): Köszönöm szépen, ez így jó, köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, meghallgattam. Minket esetleg még az is érdekelne, hegyezve a fülünket, itt illegális pálinkafőző berendezések lefoglalásáról is volt szó, egyrészt, amelyik túllépte a megengedett 100 litert, gondolom, ez az otthonfőzés keretében használt, és aztán, akik nem ismernek semmilyen határt, és csak úgy

főzőgetnek, gondolom, a többi pedig erre vonatkozik. Ezt külön érdeklődéssel figyeljük, mert itt van egy kényes téma, mi itt az albizottságon belül ezt többször megbeszéltük, hogy az a lehetőség, ami 2010-ben megadatott az otthonfőzéssel a magyarországi természetes személyeknek, hogy főzhetnek bizonyos feltételekkel hobbiszinten párlatot, ezt nem is nevezhetjük elvileg pálinkának, és sajnálatos módon az élet azt is hozta, hogy néhány az otthonfőzés leple alatt illegális kifőzdévé, pálinkafőzővé alakult át. Ennek a hatása rendkívül negatív a legális pálinkafőző szektorra, és úgy érzékeljük, hogy nehéz a megközelítése, a feltárása ennek az otthonfőzés, de illegális méreteket vagy illegális mértékű eszközökkel történő lepárlás esetében. Ezt önök hogyan látják, hogy lehetne, nem elvonva a lehetőséget a tényleg a szabályokat betartó állampolgároktól, akik az engedélyezett eszközökkel, hivatalosan bejelentve főzik le az évente meghatározott mennyiséget, tehát őket nem bántva, de mégis azokat kiszűrve, akik rendkívüli módon visszaélnék vele - itt most a rendkívüli módot a nagyságrendre értem - egy-egy faluban vagy félreeső helyen, és ők azt állítják, hogy ők csak az otthonfőzés lehetőségével élnek? Önöknél ez hogyan csapódik le?

BOROS SÁNDOR JÁNOS osztályvezető (Nemzeti Adó- és Vámhivatal): Megpróbálom megfogalmazni, hogy esetleg nálam vagy a NAV-nál hogy csapódik le, és nem véletlenül fogalmaztam így. Nálunk elég szigorú, hierarchikus a rendszer, és én adott témára kaptam most felhatalmazást.

Nálunk ez hogy csapódik le? Visszacsatolva elnök úr mondataihoz: ez a magánfőzés jogintézménye valóban olyan, nem azt mondom, hogy nem szabályozott, de egy olyan jogintézmény, amivel igenis, aki akar, vissza tud élni. Tehát nem egy olyan zárt rendszer, mint egy adóraktárban biztosítékkal, és a többi. De ettől függetlenül én nem merem azt mondani, és talán ez a véleményem is, hogy nem biztos, hogy a jogszabályi rendelkezésekhez kell hozzányúlni, mert mindig az emberrel van a probléma. Én úgy gondolom, hogy egy társadalmi együttműködés - vagy nem is tudom, hogyan fogalmazzak - segíthet, amikor akár az adott személyek, akik tapasztalják azt akár helyi szinten, hogy valaki visszaél, és ezzel magának annak a jogintézményét kockáztatja, ami, ha jól emlékszem, elég hosszan elhúzódott az Európai Unió Bizottságával kapcsolatban is, amit sikerült megvédenünk. Amit szeretnék kihangsúlyozni, az talán a társadalmi kommunikáció vagy együttműködés, hogy igenis a helyi szinten az adott állampolgár szóljon, hogy X. Y. visszaél a lehetőségekkel. Ezt úgy hívják nálunk, hogy közérdekű bejelentés. Abban a pillanatban, hogy a Nemzeti Adó- és Vámhivatal kap egy ilyen közérdekű bejelentést, információja lesz, és el fogja végezni azt a szükséges jövedéki ellenőrzést, amivel ez visszaszorítható. Amíg ezeket nem kapjuk meg, addig adott egyéb információval, kockázatelemzéssel talán tudunk, vagyis tudunk ellenőrzésre kiválasztani.

Nagyon nehéz, mert azt szeretném kiemelni, hogy nem mi engedélyezzük, nem engedélyköteles, nincs biztosítéknyújtás, speciális jogi normák alapján működik. Tehát helyi információk alapján, úgy gondolom, a kollegák, ami információjuk van, az alapján végeznek ellenőrzéseket. Az a problémám, elnök úr, hogy nem tudok egzakt választ adni, hogy mi lenne a jó megoldás, mert minden esetben, úgymond, a kisujjamat húzom vagy harapom. Ha egy szigorúbb szabályozás van, ami lehetne megoldás, akkor a magánfőző kerül nehezebb helyzetbe, az, aki becsületesen végzi a tevékenységét, azok miatt, akik illegálisan végzik. A megoldás - szokták mondani, hogy idealista vagyok - a jogkövető magatartás. Ez a jogintézmény azért lett bevezetve a magyar állampolgároknak, hogy a saját gyümölcsből igenis meg tudjuk otthoni csinálni a párlatot - és most direkt nem pálinkát mondok -, ami egy tradicionális dolog, és ezzel nem szabadna visszaélni. Ez a véleményem.

ELNÖK: Rendben, én értem ezt. Azt kérem, hogy a Pálinka Nemzeti Tanács vezetőjével legyen olyan szoros kontaktus és elérhetőség, hogy az általuk felfedett, illegálisnak tűnő tevékenységet jelezni tudják önök felé, nyilvánvalóan úgy, hogy az anonimitás biztosítva legyen az érintettek részére, mert akik terepen vannak, sajnos ők látják - mind a bérfőzést végzők, mind a kereskedelmi főzést végzők elég jól látják - a terepet, hogy mi történik egy-egy faluban, egy-egy tanyán időnként.

(*Jelzésre:*) Mihályi Lászlónak adok szót.

MIHÁLYI LÁSZLÓ elnök (Pálinka Nemzeti Tanács): Nagyon szépen köszönöm. Azt gondolom, a kontakt megvan Sándorék felé. Igazából én azt szeretném megkérdezni, hogy a 100 liter alatti készülékeket mi alapján vettétek tiltottnak, hogy tudtátok lefoglalni? Jelenleg a jogszabály, úgy tudom, engedi a magánfőzésben a 100 liter alattit, és ha valaki nem jelenti be, akkor még mindig csak egy ejnye-bejnyét kap, és felszólítja a jegyző, hogy jelentse be a berendezését. Nagyon kíváncsi lennék, hogy ezt hogyan tudjátok lefoglalni, mert ha erre van precedens, ezt azért meg lehetne az újságban néha szellőztetni, és akkor nagyon sokan jogkövetővé válnának. Tehát, ha egy-egy újságcikk erről megjelenne, hogy igenis van lefoglalás a berendezésre azoknál, akik nem jelentik be, mondjuk, a 100 liter alatti üstöket - ha jól emlékszem, mind a kétszer 7-7 darabot lefoglaltatok, legalábbis ezt mondtad -, akkor azért ez visszatartó erővel bírna. Aki meg 100 liter fölötti, az egyértelműen - úgy tudom - a vámhivatalhoz tartozik, de a 100 liter alattira eddig mindig azt a választ kaptuk, hogy az jegyzői hatáskör.

ELNÖK: (*Jelzésre:*) Megadom a szót.

BOROS SÁNDOR JÁNOS osztályvezető (Nemzeti Adó- és Vámhivatal): Köszönöm a szót. Én azt javaslom, nem tudom, elnök úr elfogadja-e, hogy a nemzeti tanáccsal egy következő, valamilyen időpontban beszéljük ezt át. Fejből itt nem fogom tudni megmondani, nincs előttem a jegyzőkönyv, nincs előttem a határozat, hogy milyen tényállás alapján foglalták le a kollégák. Úgy gondolom, ez lehet a következő ilyen közös munkánk, egyeztetésünk. Ennyit tudok most egzaktan mondani.

ELNÖK: Rendben. Ezek egyedi és speciális esetek voltak, tehát akkor ez alapján dolgozzátok föl!

MIHÁLYI LÁSZLÓ elnök (Pálinka Nemzeti Tanács): Itt még egy kérdés lenne. Elhangzott, hogy kockázatelemzés alapján végzik a munkájukat. Már egy régebbi pálinka nemzeti tanácsi ülésen - talán pont akkor elnök úr is részt vett az ülésen -, amikor javasoltuk a NAV felé, hogy mivel mi napi adatszolgáltatásban vagyunk - az adóraktárak értékesítési szempontból -, ezért azt javasolnánk azt, hogy meg kellene nézni azokat a vendéglátóhelyeket, akik egy évben egy vagy két üveg pálinkát vásárolnak, és folyamatosan tartják az itallapukon a pálinkát, hogy ott nem történik-e esetlegesen töltögetés, mert ezzel van még nagyon komoly problémája a szakmának. Nagyon sok helyen töltögetik az üvegeinket, és mivel napi adatszolgáltatás van, én azt gondolom, nagyon egyszerűen le lehetne szűrni a NAV adataiból, hogy melyek azok a kocsmák, éttermek, melyek egész évben csak egy-egy üveg pálinkát vásárolnak - jószerivel, mondjuk, január 10-én bemennek egy főzdébe, megvesznek egy üveget, és a következőt a következő év januárjában veszik -, és mégis mindig lehet náluk pálinkát kapni. Én kérem, ha lehet, egy szűrést tegyenek, és ha ez alapján is ellenőriznének, az nekünk nagyon fontos lenne. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Tessék!

BOROS SÁNDOR JÁNOS osztályvezető (Nemzeti Adó- és Vámhivatal): Köszönöm szépen az észrevételt. Valóban beszéltünk róla, de az elmúlt időszak covidos, pandémiás időszakában valószínűleg azért nem foglalkoztunk mélyrehatóbban vele, mert nem voltak nyitva az adott kiskereskedelmi egységek. Én köszönöm a jelzést, megértettem, jelezni fogom, és úgy gondolom, hogy ez is lehet egy olyan pont, amelyben akár információcserével, akár az adatok kiértékelésével ezt a területet is a Nemzeti Adó- és Vámhivatal az ellenőrzése alá tudja vonni még jobban, mert azért azt szeretném jelezni, hogy folyamatosan ellenőrzik a kiskereskedelmi egységeket, és ezt folyamatosan vizsgálják a kollégák most is.

ELNÖK: Köszönöm szépen. További kérdés, észrevétel esetleg van-e? *(Nincs jelentkező.)* Amennyiben nincs, és itt kollégáimra is nézek, hogy van-e kérdés, de ha nincs, akkor megköszönöm alezredes úrnak a tájékoztatót, és az első napirendi pontot lezárom.

Tájékoztató a 2021-2022-es borászati év alakulásáról (export-import, készleten lévő tételek, termésbecslés), valamint európai borászati kitekintés (Covid utáni helyzetkép, időjárási anomáliák hatása)

Előadók: Agrárminisztérium képviselője, Hegyközségek Nemzeti Tanácsa képviselője

Rátérünk a második napirendi pontra, amely tájékoztató a 2021-2022-es borászati év alakulásáról - itt az export- és importadatokra, a készleten lévő termékekre, termésbecslésre és minden ehhez kapcsolódó információra gondolok -, valamint egy európai borászati kitekintés, ha van erről információnk - Covid utáni helyzet, időjárási anomáliák hatása -, hogy mit tudunk most a nagy bortermelő országokról, Franciaországról, Olaszországról, Spanyolországról. Én Tarpataki Tamás helyettes államtitkár urat fogom megszólítani, de természetesen itt Brazsil Dávidot is külön köszöntöm, akit a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa képviselőjében két további munkatársa is elkísért, illetve, ahogy osztályvezető úr jelezte, nekik is vannak adataik a második napirendi ponthoz a NAV részéről. Tehát először helyettes államtitkár úrnak adok szót.

Tarpataki Tamás tájékoztatója

TARPATAKI TAMÁS helyettes államtitkár (Agrárminisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelettel köszöntök én is mindenkit ebben az évben, az első ilyen bizottsági ülésen. Mi mindig azért dolgozunk, hogy az ágazat jól működjön, és gördülékenyen menjen az üzletvitel, eredményes legyen minden szereplő, és ennek szellemében veszünk részt mindig mi is ezeken az üléseken, és nyilatkozunk meg. Úgyhogy innen is szeretném megköszönni a NAV-os kollégák áldozatos munkáját, mert amíg vannak olyan szereplők - sajnos vannak -, akik a szabályok kijátszásával próbálnak piaci előnyökhöz jutni, addig a tisztességes szereplőknek mindig nehezebb az élete.

Az élet mindig nehéz, de most különösen az. Mindannyian tudjuk, hogy az elmúlt néhány évben milyen trendek következtek be az energia- és az inputárak tekintetében, amelyet a február 24-én kezdődött ukrajnai háború, az Oroszország által végrehajtott invazív katonai fellépés csak rontott. Egy nagyon speciális helyzetben vagyunk most. Szerencsére a növényeket a háborús helyzet különösebben nem érdekli, azonban az, hogy a gazdálkodók milyen műveleteket tudnak elvégezni a szükségesek

közül, hogy ennek mekkora a költsége, hogy ez milyen hatással van az ő bevételi és kiadási viszonyaikra, a megélhetésükre és az üzlet sikerességére, ez viszont már közvetlenül is érint bennünket, így nem lehet emellett szó nélkül elmenni.

Egy olyan speciális helyzet van nemcsak a szőlő-bor ágazatban, hanem minden más mezőgazdasági ágazatban is, ahol egyrészt - kis túlzással - napról napra változnak a dolgok, azok a trendek viszont, amelyek az inputanyagok költségeit, illetve a termelés költségeit megemelték, ezek a tényezők folyamatosan jelen vannak, és egyelőre nem úgy tűnik, hogy távoznának. Ezzel kapcsolatban marad a már többször hangoztatott álláspontunk, hogy nyilván ilyen szempontból, elsődlegesen persze humanitárius szempontból, de gazdasági szempontból is az lenne a legfontosabb, hogy a fegyveres konfliktus minél előbb véget érjen, és helyreálljon a rend. Ha nem is tér vissza minden, mert nyilván nem fog semmi ugyanoda menni, ahol volt, az energiaár sem lesznek a fele, negyede, harmada, a műtrágya ára sem lesz fele, negyede, harmada, de legalábbis, hogy egy új egyensúlyi helyzetbe tudjon állni, ennek elsődleges feltétele, hogy a fegyveres konfliktus véget érjen, és mindennap ezért szurkolunk.

Elnézést ezért a bevezetőért, de rögtön akkor folytatva egy kicsit a gondolatot, évek óta tart egy együttműködés az Agrárminisztérium - elnézést, talán nem magunkkal kellett volna kezdenem -, a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa, a NÉBIH BAI, a NAV és az Agrárminisztérium között annak érdekében, hogy a szüreti tevékenységek ellenőrzése fokozottan megtörténjen, és ennek minden évben látjuk is az eredményét. Nem fogok tudni olyan szép számszerű eredményeket bemutatni, mint Boros Sándor kollégám, és még egyszer köszönjük, de az biztos, hogy az eddigi előző évek során, 2019 óta tett fellépések egyértelműen hatással voltak az ágazat tisztaságára, a szüretkor feljegyzett és a mázsajegyekre kerülő cukorfokértékek tekintetében és egyáltalán a szüret rendes lebonyolítása tekintetében. Erre az együttműködésre a továbbiakban is számítunk. A magunk részéről mindent megteszünk annak érdekében, hogy a tisztességes szereplők megfelelő piaci és versenykörülmények között tudjanak tevékenykedni.

Rátérve a külkereskedelmi, illetve a hazai termelési készletezési kérdésekre. Kezdem az importtal. Már nagyon sokszor elmondtuk, hogy itt egy áldatlan importhelyzet van, amely 2011-ben tetőzött, akkor 790 ezer hektoliter importbor jött be Magyarországra, elsősorban Olaszországból. Innen, évek kitartó munkájával és erőfeszítésével, sikerült eljutni oda, hogy ez egy adott ponton lement közel nullára, és a 790 ezer, amely főképpen Olaszországból érkezett be, ennek az aránya ma, mondjuk, talán 25 százalék az importban. Jelenleg az import mennyisége 2021-ben 93 ezer hektoliter volt, szemben a közel 800-zal, ami 2011-ben a rekordot, ilyen szempontból egy kicsit a negatív rekordot jelentette.

ELNÖK: Bocsánat, államtitkár úr, itt 93 ezer hektó, de ez az idei évtől, vagy az idei borpiaci évtől, tehát 2021. augusztustól vagy a 2022 januárjától? *(Tarpataki Tamás: Ez piaci évre vonatkozik.)* Tehát borpiaci év 2021 augusztusától?

TARPATAKI TAMÁS helyettes államtitkár (Agrárminisztérium): Naptári év. Statisztikai adat naptári évre.

ELNÖK: Tehát naptári év. Azért kérdeztem rá, mert mindig fontos, hogy mihez hasonlítjuk. Tehát naptári év, idei év, 93 ezer hektoliter.

TARPATAKI TAMÁS helyettes államtitkár (Agrárminisztérium): Igen, és fogok mondani majd összehasonlító adatokat az első négy óra. Tehát megerősítem, hogy naptári évről van szó.

Tehát 2021-ben 93 ezer hektoliter volt az import, és ennek a jó negyede volt az, ami Olaszországból származott, az 26 ezer hektoliter körülbelül.

Az exportban mennyiségben és értékben is rekordévet zártunk 2020-ban. Az exportunk évek óta 980 ezer hektoliter-1,1-1,2 millió hektoliter között mozgott. Ez 2020-ban fölment 1,3 millió hektoliterre. Nyilván itt az összetételről is sokszor beszéltünk már, lédig és palackos összetételről, amin fontos lenne javítani. Nem tudom, hogy ez a jelen piaci és gazdasági körülmények között mennyire fog sikerülni. Mindenesetre a szakmai vagy szakmapolitikai cél mindig ez.

A legjelentősebb célpiacaink nem változtak: továbbra is Németország, Egyesült Királyság - annak ellenére, hogy az Egyesült Királyság kilépett az Európai Unióból, továbbra is az egyik legjelentősebb partnerünk - , Csehország és Szlovákia, ahová pedig nemcsak bor, hanem jelentős mennyiségű szőlő is megy ki.

2021-ben a borászati termékek exportja közel 1,1 millió hektoliter volt. Tudunk pontos számokat is mondani, de túl sok szám. Tehát 2021-ben az export körülbelül 1,1 millió hektoliter volt, és a továbbfeldolgozásra behozott borok mennyisége viszont gyakorlatilag nulla. Tehát vagy kész bor jön be, vagy semmi.

A tavalyi évben hivatalos statisztika a termésről még nem áll rendelkezésre. Elmondhatjuk, hogy gyakorlatilag egy átlagos termés volt, egy relatíve jó kivitellel. Ígérem, itt a 2022-es évre az első négy hónapra összehasonlító adataink is vannak. 2021 első négy hónapjához képest 2022-ben még tovább nőtt az export. Tehát úgy tűnik, hogy egy 10-12 százalékos növekedés van 2022-ben az első négy hónapban 2021 első négy hónapjához képest mind mennyiségben, mind értékben a kivitelen. Tehát működik az exportpiac, azt mondhatjuk. Ennek megfelelően, kiindulva abból, hogy tavaly nem volt rekordtermés, az export, ha nem is rekord, de mondjuk, hogy egy jó exportév volt a 2021-es, és 2022 első négy hónapja is perspektivikus ilyen szempontból. A 2022. májusi készletadatok, ha jól mondom, de a Hegyközségek Nemzeti Tanácsának főtitkára kijavít, hogyha szükséges, a mi adatunk 2,88 millió hektoliter, ami egy átlagos készletnek mondható. Ilyen szempontból nem látunk sem speciális, a piacot torzító jelen lévő eladatlan mennyiséget, sem pedig hiányt.

Egy kiegészítés, hogyha elnök úr megengedi.

ELNÖK: Nyugodtan.

DR. BRAZSIL DÁVID főtitkár (Hegyközségek Nemzeti Tanácsa): Idetartozik, és fontos elmondani, hogy július 10-ig kellett leadni a szakmaközi készletjelentést a június 30-ai hónapra vonatkozóan. Még nem vagyunk az adatok teljes feldolgozásának a végén, de a becsült érték alapján június 30-án a pincékben lévő készlet 2017 óta a legalacsonyabb, amióta ilyen felmérést végzünk. Tehát azok a statisztikai adatok, amelyeket elmondott helyettes államtitkár úr az export tekintetében, igazolva látszanak, igazolva vannak a készletadatok tekintetében is. Azért 2017 óta a módszertan körülbelül azonos a felvételezéssel kapcsolatban, kisebb finomítások voltak benne, de jól összehasonlítható már. Ez azt mutatja, és szerintem jelzésértékű, amiről majd később fogunk beszélni, a terméskilátások európai uniós szinten.

ELNÖK: Köszönöm.

TARPATAKI TAMÁS helyettes államtitkár (Agrárminisztérium): Köszönöm szépen. Valóban, és akkor én is rátérnék arra, hogy a magunk szemszögéből mit látunk itthon és Európában. Ebben az időpontban a termést nagyon nehezen lehetne megjósolni, úgyhogy mennyiséget én sem szeretnék mondani. Ami biztosan látszik, az az, hogy nagyon jelentős a szárazság, mindenféle típusú szárazság is, talajszárazság,

léghőmérséklet, csapadékhiány, lokális csapadékhiány, esetleg lokális túlcsapadék, tehát szélsőséges időjárási jelenségek között termelünk idén is. Aki követte a gabonapiac alakulását vagy a gabonatermés alakulását, az árpa betakarítása már lezajlott, ott mondjuk, egy átlagos terméssel számoltunk, de az összes gabona tekintetében elmondható, hogy az ország gyakorlatilag két részre bontható, a Dunától keletre és a Dunától nyugatra. Elképesztő mennyiségű vízhiány van az ország keleti részében. Ez sajnos igen negatív hatással bírt a gabonatermesztésre, ez megmutatkozik az eddigi terméseredményekben is.

Bízunk benne, hogy az őszi betakarítású termények, kukorica, napraforgó, ezek majd jobban lesznek, de tényadat, hogy eddig 430 ezer hektárra érkezett aszálykárbjelentés, és még nincs vége. Tehát ezután következik majd csak zömében a kukoricára és a napraforgóra bejelentett aszályos hektárok száma. Ez abszolút rekord. Nyilván ennek a következményeit nemcsak a gabonák, hanem minden más termény is viseli. A szőlő feltehetőleg egy fokkal jobban, mint mondjuk, a sekélyen gyökerező gabonák, viszont még egyszer, nem szeretnénk termébecslésekbe belemenni, de a virágzás megfelelő volt, a kötődés megfelelő volt, a kicsi fürtök jelen vannak, tehát területtől függően nagyon eltérőek lehetnek viszont az állapotok. Összességében, bízunk benne, hogy egy jó átlagos termés lesz, de nem lehet jelenleg becslésekbe bocsátkozni.

Ha körülnézünk Európában, a három legnagyobb szőlő-, bortermelő országban - Spanyolország, Olaszország és Franciaország - nagyon hasonló körülményeket látunk. Meglepő módon egyébként Spanyolországban az átlagosnál jobb termés mutatkozik - ez tűnik a kivételnek -, legalábbis a spanyol hatóságok egy 10 százalékos terméscsökkenéssel számolnak tavalyhoz képest, tehát éves alapon. Nyilván borzasztó nehéz ezt innen megítélni, de általában azért nagy tévedés nem szokott benne lenni. Viszont tény és való, ha megnézzük az európai aszálytérképet, akkor Franciaország, Olaszország, hazánk térsége, Bulgária az, akiket a legjobban sújtott ebben az évben az aszály, így nem elképzelhetetlen, hogy Spanyolországban - nem tudom pontosan, hogy tavaly milyen évük volt - éves alapon 10 százalékos terméscsökkenés lehetséges. Mindenesetre európai szinten ez nem jelent olyan többletet, ami piacbefolyásoló tényező lenne.

Olaszországban viszont azt látjuk, hogy hazánkhoz hasonlóan nagyon komoly aszály sújtotta év van, és noha az olasz hatóságok egy átlagos termést jeleznek előre, ott viszont ezt kevésbé tudjuk elhinni. Tehát az egyéb információk alapján úgy tűnik, hogy ott is jelentős területi eltérésekkel, de vannak olyan vidékei Olaszországnak, ahol akár 20-30 százalékos terméscsökkenés is lehetséges, mert annyira súlyos az aszály. Ebből kiindulva európai szinten túltermelés semmiképpen nem lesz, átlagos, vagy az alatti szőlőtermésre számíthatunk. Ez a három ország adja az európai termelés 80 százalékát, tehát az összes többi szőlő-, bortermelő ország ebből a szempontból kevésbé meghatározó.

Körülbelül ennyi volt a terméscsökkenés, az export-import, a készletek, a háborús helyzet, ellenőrzés. Mindenről beszéltem, azt hiszem. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Rendben. Köszönöm szépen. Brazsil Dávid főtitkár úrnak adnám meg a szót, hogy folytassa tovább a gondolatokat.

Dr. Brazsil Dávid tájékoztatója

DR. BRAZSIL DÁVID főtitkár (Hegyközségek Nemzeti Tanácsa): Köszönöm szépen, elnök úr. Az európai terméskilátásokról annyit, hogy Franciaországban a 2019. és a 2021. évi rekordalacsony év közé becsülik jelen tudás szerint a terméshozamot. 30-40 ezer hektárt elvesztett a jég, és szárazsággal is küzdenek a területeken, illetve bizonyos

borvidékek az Európai Unió borjogi szabályozásának kivágási támogatása nemzeti kereteken belül történő bevezetését szeretnék elérni; ezt a félmondatot talán fontos volt elmondani. Túltermelés van Franciaország tekintetében, főleg vörösborok tekintetében, és talán ez a fajta piaci változás több magyar borvidéket is érint a kékszőlők tekintetében.

Spanyolország, Portugália. Engedjék meg azt a megjegyzést, hogy én már láttam olyan spanyol adatot, amikor 35-ről 42 millió hektoliterre növekedett három hónap alatt a bortermelés. Én ezt a 10 százalékos növekedési adatot kicsit furcsállom, hiszen Spanyolországban és Portugáliában a legnagyobb aszályokról szólnak a híradások, de ez a magánvéleményem. Tehát mi azzal számolunk, hogy igenis keresleti piacnak kell kialakulnia a borszőlő tekintetében Magyarországon, minden adat ezt támasztja alá, és minden ezzel ellentétes adat spekuláció, piactorzító hatású, és piaci versenylőnnyel való visszaélést feltételez.

Nagyon nőtt az idei évben is az agrárrolló. A beszállítói oldal mind a szőlőtermelőknél, mind a borászatoknál, abból adódóan, hogy kis, nyitott gazdaság vagyunk, és mert a beszállítói oldalon az elszámolás az importőrök és a vállalatok között alapvetően minden esetben euróalapon történik, így az euró/forint árfolyam nagyon nagy hatással van a szőlőtermelők és a borászatok jövedelmezőségére, illetve a termelési költségeire.

Itt szeretnék kiemelni azt, hogy december óta többször egyeztettünk a kereskedelmi láncokkal, a legnagyobb felvásárló borászatokkal. És amellet sem lehet elmenni, hogy a borászatoknál - mert a végtermék a termékpályán maga a bor, ez nem jelenti azt, hogy nem tekintünk a szőlőtermelőkre is, de maga a végtermék a bor, ami a fogyasztók asztalára kerül - nagyon sok esetben találkozunk olyan magatartással, hogy a borászatok beszállítói árai nem, vagy csak csekély mértékben növekedtek, ezzel szemben a fogyasztói árak ehhez képest jelentősebben emelkedtek. Tehát a kereskedelmi haszonkulcs, amivel a kereskedelmi láncok dolgoznak, a különböző adójogi változások miatt, illetve az őket érintő költségek növekedésével magyarázva, egyértelműen háritják át a fogyasztókra.

A termelők tekintetében pedig nagyon sokszor azt a próbálkozásunkat, hogy pincészetek, borászatok a bor árát emelhessék, és ezáltal gazdasági alapot teremtsünk arra, hogy egy masszív szőlőár-növekedés következzen be, ezt nagyon sok esetben a kereskedelmi tárgyalásokon nem akceptálták a kereskedelmi láncok, és nagyon sokszor az elvárt, vagy a borászatok által kezdeményezett ár-növekedést - ami a január-február környéki ár-növekedés ismeretében volt meghatározható - alacsonyabban fogadta el a láncok egy jelentős része. És ezt követően, február végén jött az ukrajnai háború, ami az orosz agresszió következtében egy teljesen más gazdasági környezetet alakított ki.

Ezt csak azért szeretném hangsúlyozni, mert a borágazatban jellemzően évente egy alkalommal vannak kereskedelmi tárgyalások, és bár mi több kereskedelmi láncból kaptunk ígéretet arra, hogy amennyiben jelentős változás következik be, újratárgyalják a beszállítói kondíciókat. Ezekről mi - szemben más élelmiszeripari termékkel - nem nagyon tudunk, hogy azóta is valaki tudott volna árát emelni. Maguknál a borászatoknál - de ugyanezt el lehet mondani a szőlőtermelőkre is - a csomagoló anyag, tehát a palack, a kartondobozok, a borászati segédanyagok, az energia ára egyszerűen kilőtt, mert ők nem hatósági áron, hanem piaci áron szerzik be az energiát, és a jövedelmezőség erősen csökken, különösen azoknál a pincészeteknél... - És arról is beszélni kell, és bocsánat, hogy nem is pincészeteknek hívnám őket, hanem inkább borászati üzemeknek, amelyek sem a termékdifferenciációban, sem a hiteles minőségben, sem a márkáépítésben nem ruháztak be az elmúlt időszakban, hanem, ahogy a közgazdaságtanban hívjuk, potyautas-effektus alapján ellavíroztak a jellemzően a családi pincészetek által kiépített borimázson, és annak piaci eredményeit

próbálták úgy biztosítani, vagy úgy élni ezekkel a piaci dolgokkal, hogy folyamatosan csak a beszállítási ár jelenti a termékének a versenyképességét, és alapvetően helyettesítő és helyettesíthető termékeket szállítanak be. Ez azt jelenti, hogy egyik évben a kétliteres PET-palackos terméket ez a cég szállítja be, a másik évben amaz a cég szállítja be. Azért valljuk be, hogy a magyar bor jövője nem a kétliteres PET-palackban van egyértelműen.

A HNT ebben a helyzetben mint szakmai önkormányzat teszi a dolgát. Szeretném ezt még egyszer aláhúzni, hogy mi szakmai önkormányzatként közigazgatási feladatokat látunk el, és nem hatósági feladatokat látunk el. Hatósági feladatokat az erre kijelölt hatóságok tudnak ellátni. A Hegyközségek Nemzeti Tanácsa a hegybírói karon keresztül a hegyközségi törvénynek megfelelően közigazgatási feladatokat lát el. Ezen közigazgatási feladatok keretében legfeljebb mulasztási bírsággal és különböző bírságokkal a deviáns viselkedések büntethetők, a hatósági feladatkörök ellátása pedig a hatóságok kompetenciájába tartozik. A HNT nem is kíván hatósági munkakört ellátni, mivel erre jelen pillanatban nem vagyunk felkészülve.

Viszont, amire fölkészültünk, az az, hogy éljünk azokkal a jogokkal, amelyek a szakmaközi, illetve a szakmai önkormányzati jellegünkből adódnak. 2019-től végezzük a mustfokellenőrzést, azt az idei évben is még nagyobb erővel és a Nébihel és a NAV-val együttműködve fogjuk folytatni. Ezúton is köszönjük a két szervezet, a két hatóság eddig nyújtott segítségét.

A piacszervezési intézkedés a borszőlő-felvásárlásról a tavalyi évhez hasonlóan most kerül az elnökség és ezt követően a tanácsi ülés elé. Az árprognózist a titkárság elkészíti, de annak nyilvánosságra hozataláról minden esetben a borvidéki hegyközségi tanácsok fognak dönteni.

Ezen túlmenően előkészítés alatt van VP-forrásból egy 2,5-2,6 milliárd forintos kétéves promóciós program, azért, hogy megpróbáljuk, és nem megpróbáljuk, beindítsuk a borpiacot, és a magyar bor hozzáadott értékét próbáljuk növelni mind a bel-, mind a külpiacon. Ez 70 százalékos támogatási intenzitású VP-forrást jelent, amelynek az alapját az a szakmaközi bormarketing alap jelenti, melyet a borászatok fizetnek be.

Előkészítés alatt van ehhez kapcsolódóan egy szakmaközi érzékszervi borbírálat. Ez nem a hatósági feladatokkal szembemegy, hanem azokat kiegészíti. Egyeztetünk ez ügyben is a Nébihel, hogy az adatáramlás minél jobb legyen, és a nálunk keletkezett adatok a hatósági eljárásban is esetlegesen meg tudjanak jelenni. Egy előnye van a szakmaközi érzékszervi borbírálatnak, hogy az oltalom alatt álló, eredetmegjelöléses és földrajzi jelzéses termékek esetében a Föld bármely pontjáról vehetünk le magyar mintákat. Tehát ha például adott távol-keleti országban vagy tengerentúli országban felmerül az, hogy egy magyar terméket hamisítanak, akkor azzal kapcsolatban ezt követően el tudunk járni.

Tehát körülbelül ezek jelen pillanatban a legfontosabb tevékenységeink. Illetve a piaci tendenciákkal kapcsolatban továbbra is azt szeretném jelezni, hogy 2017-től végzünk szakmaközi készletfelméréseket, folyamatosan pontosítottuk a módszertant, de a módszertan alapja ugyanaz, és a becsléseink alapján a 2022. június végi készletadatok a 2017 óta mért legalacsonyabb készletadatokat jelentik.

Az európai terméskilátásokról még csak egy fél mondat. Olaszországban a szárazság főként azokat a területeket érinti, ahonnan a legtöbbször importáltunk a 2011-es időszakban. Mindenki hallotta, hogy a Pó folyó vízszintje nagyon-nagyon alacsony, és ezekről a vidékekről érkeztek be ezek a szőlőből készült borászati termékek. Talán így pontos volt a megfogalmazás. Mi azt szeretnénk mindenféleképpen kérni a borászatoktól, és ezt hangsúlyosan kifejezésre is juttattuk, hogy a borszőlő felvásárlási árának meghatározásakor legyenek ugyanolyan tekintettel

a szőlőtermelők költségnövekedésére, mint ahogy azt érzik a saját bőrükön a borászati költségek növekedése során, hiszen ugyanaz a kettőnek az eredője.

Én nem is szaporítanám tovább a szót, elnök úr, köszönöm szépen. Hogyha önöknek vagy bárkinek kérdése van, akkor természetesen állunk rendelkezésre. Egy pontosítást szeretnék tenni. Varga Máté úr a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa szőlészeti szekciójának elnöke, és ebben a minőségében van jelen, tehát nem gyakorlok fölötte munkáltatói jogokat, inkább fordítva, ő fölöttem.

ELNÖK: Rendben, köszönöm szépen. Ha neki van hozzászólási igénye, akkor szívesen meghallgatjuk ehhez a napirendi ponthoz, csak kérdzem. Amennyiben nincs, akkor adom tovább a szót alezredes úrnak, de köszöntöm. Talán első alkalommal találkozunk itt? (*Varga Máté: Ezen a fórumon igen. Köszönöm.*) Köszöntöm őt.

Akkor alezredes úrnak adok szót az adatok közzétételére.

Boros Sándor János kiegészítése

BOROS SÁNDOR JÁNOS osztályvezető (Nemzeti Adó- és Vámhivatal): Köszönöm szépen. Az adott év, tehát adott tárgy évekről fogok beszélni, 2021-ről és '22-ről tudok adatot mondani. Az adófelfüggesztéssel történő szállítás, tagállamba kivitel, tagállamba behozatal. Tehát tagállamból behozott 220429 KN-kód alá tartozó lédig szőlőbor mennyisége hektoliterben 2021. évben 2076,14. Ha jól látom, az érintett tagállamok AT, Ausztria, Olaszország és NL, Nederland. 2022. 06. 30-ig, tehát 2022 első félévére is tudok adatot mondani, hektoliterben, lédig szőlőbor tagállamból behozott 1302,36. Ha ezt arányosítjuk, például a 2021. évet 2020-hoz, az 48 százalék. Tehát 2020-ban, ha hektoliterben nézzük, 4306,96 került behozatalra, a 2021. év, mint mondtam, 2076,14, akkor ez 48 százaléka a 2020. évinek.

Kivitel, tehát a tagállamba kivitt - ugyanúgy az előző paraméterek szerint, lédig szőlőbor hektoliterben - 2021-ben 540 488,72, a 2022. évi adatok, amit 06. 30-ig néztek meg a kollégák, ez 372 453,97. Ha a 2021. évet hasonlítom össze a 2020. évvel, akkor a 2021. év 70 százalék a 2020. évhez képest.

Csináltak a kollégák egy behozatal/kivitel nettó kimutatást. Ha 2021-et nézzük behozatal lédig szőlőborból, akkor 2076,14-et hoztak be, a kivitel 540 488,72 volt, a nettó összeg pedig akkor 538 412,58. Ugyanezek az adatok megvannak 2022. év első félévére is, ott már csak a nettót mondanám, a nettó összeg 371 151,61. Ezek az adataink.

Hozzászólások

ELNÖK: Köszönöm szépen a kiegészítést.

Barátossy Gáborra nézek amiatt, hogy hallhattuk itt a próbaszüret mustfokkal való manipulálása esetleges háttérbe szorítását és ennek az eredményeit, és sokszor megemlítettem, és a szakmabeliek is, hogy rendszerint a 10,5 és az az alatti alkoholtartalmú boroknál érdemesebb esetleg vizsgálatot folytatni, mert a folyamatosan melegedő időjárás azt eredményezi, hogy alacsony mustfokkal egyre kevesebb szőlő kerül leszüretelésre. A 10,5 alkoholtartalmú borhoz 17-17,5 mustfokú szőlő kellene, ebből egyre kevesebb van, tehát nagyon kevés fajta van, amelyik ezt a mustfokot éri el. Ami van ilyenfajta szőlő, abból meg már nagyon kevés van az országban. Mondom a Sárfehéret és a Kövidinkát, a két tipikusan nehezen cukrosodó fajtát, de ebből nagyon kevés van az országban.

Ismertek, részben ismertek az ellenőrzés eredményei, és ott azt az érdekességet vettem észre, hogy az ilyen típusú boroknál történt ellenőrzésnél, ha nemkívánatos anyagot is kimutattak, akkor ott eljárás indult. De amiről eddig én nem tudtam, hogy a mennyiség, amelyre a szabálysértést vagy az eljárást kiterjesztették, az csak egy

bizonyos palackozott szériamennyiségre terjedhetett csak ki. Nem tudtak tovább terjeszkedni a hatóságok további mennyiségre, mert csak arra, a palackozó által jelzett, sorszámától sorszámig tartó szériában lepalackozott termékre tudták bizonyíthatónak, és netán a bíróság előtt is helytállónak a feltételezést, a gyanút igazolni. Ez azt jelenti, hogy - mint utána megtudtam - ezek a palackozók úgy vannak beállítva, hogy 20-30 hektónál nem több sorozatszámokat adnak ki egy-egy palackozásnál. Tehát, ha egy polcra levett mintánál szabályszerűtlenséget tapasztalnak az ellenőrök, akkor maximum ez a 20-30 hektó környéki büntetés mehet ki, amit azzal a szériaszámmal lepalackoztak.

Én értem ennek a rafináltságát és a nehézségét is a gyanút megalapozók részéről, hogy ezt hogyan kell bizonyítani és védeni, mert a másik oldal védekezni fog, és a bizonyíthatóság csak arra a lepalackozott tételre igaz, de az a kérdés azért motoszkál bennem, hogy ez rendben van, de a borászatban, a pincészetben azért a többi bor is ott van még, ami nincsen lepalackozva, csak arra vár, hogy lepalackozásra kerüljön. Ilyenkor nem tűnik logikusnak, hogy annál a pincészetnél megkeresni ennek a nemkívánatos bornak a testvéreit, amelyek még nagyobb tárolóedényekben ott vannak esetleg bent, és nem kerültek még lepalackozásra? Bennem csak fölvetődött ez a kérdés, mert láttam, olvastam ezeknek az eljárásoknak a lefolyását, és meglepett, hogy csak kis mennyiségre tudták bizonyíthatóan állítani, hogy nemkívánatos elemeket, vagy jogszabályban nem megengedett elemeket tartalmaztak azok a borok, vagy egyéb, a jogszabályban előírt paramétereknek nem feleltek meg ezek a tételek. Erről, ha kaphatnánk információt.

BARÁTOSSY GÁBOR osztályvezető (Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal): Igen. Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Nagy szeretettel üdvözlök mindenkit. Igazából itt az élelmiszer-biztonság alapvető kérdéséről, a nyomonkövethetőségről beszélünk, és az élelmiszer-vállalkozók saját hatáskörükben tudják azt megtenni, hogy egy-egy tétel mekkora valós palackszámot jelent a valóságban, és erre használják a tételazonosításra használható jelöléseket, a tételszámot. Alapvetően a jogalkalmazás során a hatóság akkor tudja ezt az adott tételt egy tételnek minősíteni - a tétel definíciójából adódóan -, ha egy azonos körülmények között előállított tételrész minősül egy tételnek, és ha az élelmiszer-vállalkozó úgy definiálja ezt, hogy adott tételszámra korlátozza, akkor a hatóság azt tekintheti egy tételnek, és arra vonatkozóan tud eljárni, és a bíróságokat is az alapján tudja kiszabni.

Természetesen a hatóságnál minden esetben - ahogy itt elnök úr is mondta - és minden emberi logikában fölmerül ez a kérdés, hogy akkor a hatóság miért nem megy utána esetleg az adott nagyobb mennyiségnek. Azt kell mondjam, ha egy kereskedelmi egységben egy kisebb tételt talál a hatóság, ami problémás, azt utána minden esetben a gyártónál, az előállítónál megpróbálja azonosítani, illetve a hasonló körülmények között előállított hasonló termékeket is természetesen felülvizsgálja, és azok alapján azokra is eljár.

Egyébként az új borászati jogszabályok lehetőséget adnak a hatóságnak most már a bírságolás vonatkozásában az adott forgalombahozatali azonosító teljes tétel nagyságára vonatkozó bírságolásra is. Úgyhogy azt gondolom, ilyen szempontból mi abszolút körültekintően igyekszünk az egyes ügyeket mélyen, és az előállítás minden szakaszára lebontva végigvinni, de természetesen azért az ártatlanság véelmét is fönntartva az adott termelővel szemben, hogy nem a teljes tétel érintett a hamisítás vonatkozásában, hanem csak az, amire a hatóság azt teljes biztonsággal ki tudja mondani. Nem tudom, így elegendő-e a kérdésre adott válasz.

ELNÖK: Igen. Köszönöm.

BARÁTOSSY GÁBOR osztályvezető (Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal): Még visszautalva esetleg az előző témakörre, pontosan a szüreti ellenőrzésekkel kapcsolatban helyettes államtitkár úr is említette, hogy már az idei évben is megkezdjük ennek az egyeztetését, hogy az idei évben, az előzőekhez hasonlóan jelentős ellenőrzésszámmal és jelentős mintaszámmal ellenőrizzük a szüretet, ezáltal a kiindulási adatok megbízhatóságát a borágazat vonatkozásában erősítsük.

Talán visszautalva a 9-9,5 térfogatszázalékos borok kérdésére, az elmúlt hónapban végzett a Nébih egy kiemelten, direkt erre a PET-palackos szekcióra egy ellenőrzést, ahol ezek a 9 térfogatszázalék körüli termékek voltak régebben, hogy úgy mondjam, divatosak. Azt tapasztaljuk, és azt gondolom, ez alátámasztja azt, hogy ennek a szüreti ellenőrzésnek jelentős hatása van a borágazatra, hogy megszűnt effektíve a 9-9,5 térfogatszázalékos PET-palackos termékek köre, nincs a kereskedelmi polcokon. Ezek 10-10,5 százalékos, sőt inkább 11 százalékos alkoholtartalommal jelennek meg a boltok polcain. Tehát ezek az adatok mind-mind igazolják azt, hogy a szüreti ellenőrzéseink során miért mustfokokból várható alkoholtartalom jelenik meg most már a polcokon, és a manipuláció egyre inkább visszaszorul. Talán ennyi kiegészítést ehhez a témához.

Illetve még egy, ami itt motoszkál benne, a lédig behozatal. Itt a vámhatóságtól hallottuk az adatokat, és a Nébih felé is a továbbfeldolgozási célból behozott lédig borászati termékek jelentési kötelezettsége fennáll. Mi azt tapasztaljuk, hogy az elmúlt évben sem és az idei évben sem érkezett továbbfeldolgozási célból Magyarországra importbor. Itt az adatok összevetése kapcsán fölmerül az a kérdés, hogy finomítottmust-sűrítmény, illetve sűrített must, ami érkezik a mi adataink szerint Magyarországra, az elmúlt fél évben összességében 1100 hektoliter vonatkozásában adott, érkezett be, de borra vonatkozóan nem. Tehát ezt az anomáliát, azt gondolom, hogy még tisztáznunk kell, hogy esetleg mint borászati termék nem sűrítványokról van-e szó itt éves vonatkozásban 2000 hektoliter vonatkozásában, illetve az a 63 ezer hektoliter, amit helyettes államtitkár úr említett, az meg a palackos import borászati terméknek felel meg.

ELNÖK: A kereskedelmi áruházak, valószínű.

BARÁTOSSY GÁBOR osztályvezető (Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal): Kereskedelmi áruházakban, igen. Tehát az nem lédigként az itt feldolgozásra, itt palackozásra kerülő borokat jelenti a mi adataink szerint. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Igen, a sűrítványimport még most is folyamatos. Magyarországon egyetlen cégnek van olyan technológiája, hogy egy magasfokú vagy kétfázisú eljárással olyan mustsűrítványt tudnak előállítani, amellyel engedélyezett módon a félédes, édes bort és pezsgőt utána elő lehet ebből állítani. De nem elégséges ez a kapacitás, és azt hiszem, az olaszoktól hozzák a legtöbbet rendszerint ezekből a sűrítványekből. Ez kvázi minket nem zavar, most idézőjelbe teszem a mi problémánkat, mert ezt egy természetes importnak vesszük, a sűrítványimportot, sőt az élelmiszeripar számos helyén még használhatják, nem csak a borászatban a mustsűrítványeket természetes adalékként.

További kérdező, észrevételt tevő van-e a 2. napirendi ponthoz? *(Jelzésre:)* Nagy András látom? Igen, Nagy András.

NAGY ANDRÁS igazgató (Magyar Szeszipari Szövetség és Termékτανács): Köszönöm szépen, elnök úr. Nekem csak két felvetésem lenne így oldalról. Elhangzott, hogy nem lesz gond a borpiacon, mert mindenhol aszály van. Én nem értek ehhez annyira, de hallottam egy olyan mondatot, már a piacon, hogy a portugál bor majd meg fog állni Lengyelország keleti határánál a háború miatt. Csak kérdezem, hogy tényleg akkora itt az aszály, hogy ezt mind el fogja bírni, magyarul, bekavarhat-e a háború a bormennyiségnek, már, ami bent marad Európában, úgy értem, hogy a szűkebb Európában?

A második kérdésem vagy felvetésem pedig az lenne, szintén elhangzott, hogy bizonyos lédig bor nem a kétliteres műanyag palackba lesz betöltve ezentúl. Esetleg érzékeli-e a borásztársadalom, hogy akkor mibe? Felvetném azt, hogy ha jól tudom, már egy-két üveggyárat szétlőttek Ukrajnában. Tehát érzékelnek-e az itt levők üvegproblémát a piacon, mert mi már érzékelünk a szesziparban. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Értem. És kinek tettet föl ezt a kérdést? Így elmélkedve?

NAGY ANDRÁS igazgató (Magyar Szeszipari Szövetség és Termékτανács): A borászatok képviselőinek, nem az elnök úrnak, hanem akik a piacon mozognak borászatok.

ELNÖK: Megnyugodtam.

NAGY ANDRÁS igazgató (Magyar Szeszipari Szövetség és Termékτανács): Csak megvolt a lehetőség, hogy kérdezzünk, ha már így együtt vagyunk, gondoltam, fölvetem.

ELNÖK: Mert, ahogy végigfutott bennem ez, azért nekünk vagy valakiknek tudni kellene, hogy például Oroszországnak a franciák, olaszok, spanyolok eddig mennyi bort exportáltak egyáltalán, és most, hogy a kereskedelmi tilalom felállt, életbe lépett, akkor ez okoz-e ilyen értelmű gondot, mekkora volt az a mennyiség, és az így visszamaradt mennyiség okoz-e nekünk gondot, hogy akkor egy belsőbb piacra próbálják meg ezeket teríteni. Ha jól értem, ez a kérdés. Csak fogalmam sincs, hogy nekünk van-e olyan adatunk, hogy a franciák, olaszok, spanyolok mekkora mennyiségben exportálnak.

NAGY ANDRÁS igazgató (Magyar Szeszipari Szövetség és Termékτανács): Nem konkrét adatokra gondoltam, hanem hogy egyáltalán kapott-e bárki olyan jelzést, vagy most mindent megold az aszály, és nem lesz ilyen probléma, tehát nem szorul itt be Európába ilyen, ezért gondoltam, hogy hátha a minisztériumnak van erre valami információja.

ELNÖK: Igen, Tarpataki Tamásnak adok szót.

TARPATAKI TAMÁS helyettes államtitkár (Agrárminisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr. Olyan részletességű adataink, legalábbis itt, nincsenek, hogy egyes országok, tehát Olaszország, Spanyolország vagy Franciaország, esetleg Portugália éppen mennyit hova exportál. Nyilván ezeket le tudjuk kérni szükség esetén, de itt most ilyeneket nem hoztam.

Azt viszont tudjuk, hogy az Európai Unió exportmennyisége nagyjából mennyi. Ez a tavalyi évben rekordot ért el, körülbelül 160 millió, 159 millió hektoliter a megtermelt bor mennyisége, ez '21-es adat az Európai Unióban, és ebből az export 28,8, tehát közel 29 millió hektoliter. Ez egy jelentős növekedés egyébként 2020-hoz

képest, amiben nincs semmi meglepő, hiszen 2020 ilyen szempontból nagyon rossz év volt.

Elég érdekes tényadat, hogy az Egyesült Királyságba 10 százalékkal növekedett az Európai Unió exportja. Ez egy kicsit nehezen értelmezhető adat, az Egyesült Királyság kilépett az Európai Unióból, de ez az adat legalábbis azt mutatja, hogy semmiképpen sem csökkent oda a kivitel. Tehát ugyanúgy megy gyakorlatilag az Európai Unió, és az Egyesült Királyság egy jelentős borfogyasztó, nekünk is fontos partnerünk, tehát ugyanúgy megy a kilépést követően az export az Egyesült Királyságba, mint korábban, ha nem jobban. Értékben pedig ez azt jelenti, hogy az Európai Unió közel 14 milliárd eurónyi bort exportált tavaly. Ezzel párhuzamosan az Unió importja folyamatosan csökken az elmúlt öt évben, és ebben a csökkenésben is persze benne van az Egyesült Királyság kilépése. Úgyhogy országra lebontott adatot most nem fognak tudni mondani.

Mindenesetre ezt összevetve az európai terméskilátásokkal, mi nem látunk olyat, hogy beszorulna olyan mennyiség, tehát ilyen típusú problémát nem vizionálunk a piacon. Ahogy mondtam, bízunk benne, hogy a fegyveres konfliktus minél előbb véget ér, és bármilyen módon, de beáll valami nyugalmi állapot, amit aztán egy gazdasági egyensúlyi állapot kialakulása követhet.

ELNÖK: Igen, köszönöm szépen. További kérdés, észrevétel? *(Jelzésre:)* Igen, Varga Máté.

VARGA MÁTÉ, a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa Szőlészeti Szekciójának elnöke: Köszönöm szépen. A kérdés második felére csak válaszolva. Tehát úgy gondolom, hogy a csomagolóanyag tekintetében az üveg termékeknél a borászati ágazatban is észrevettük azt, hogy általánosságban egy elég jelentős, tehát 20-30 százalékos körüli áremelkedés volt tapasztalható, amit egyes nyugat-európai gyártó cégek még egy úgynevezett energetikai kompenzációval is megnöveltek. Tehát a megnövekedett gázárak végett ez további körülbelül 20 százalékos áremelkedést jelentett. Illetve amit több borászati képviselője, illetve saját pincészetben is tapasztalunk, hogy a csomagolóanyag beszerzése, tehát leginkább itt most az üvegre értve, jelen pillanatban körülbelül 2-3 hónapos átfutási idővel történik. Tehát gyakorlatilag bizonyos üvegtípusokat szinte lehetetlen készletről beszerezni, másokat is nehezebb. Reméljük, hogy ez rövidesen feloldódik.

Egyébként a többi csomagolóanyagnál, tehát például a papírtermékeknél is hasonló áremelkedésekről tudunk beszámolni. Mivel a hazai gyártás még jóval nagyobb százalékban van jelen, ott talán kevésbé problémás az ellátás biztonsága. Üvegiparban gyakorlatilag Magyarországon csak Orosháza, ami működik öblösüveggyárként. Az ukrain forrásokról perpillanat én nem tudok. Tehát, amennyit a borászatban tapasztaltunk - a szesziparba becsatolva -, hogy inkább a kisebb méretű, tehát a fél liter és az alatti speciális üvegek érkeztek - hozzánk legalábbis - ukrán forrásból. Lehet, hogy ez a pálinka-, illetve a szeszipart jobban érinti, mint a borászatokat. Köszönöm szépen.

ELNÖK: *(Jelzésre:)* Boros Sándor!

BOROS SÁNDOR JÁNOS osztályvezető (Nemzeti Adó- és Vámhivatal): Köszönöm szépen. Igazgatóhelyettes úr kérdésére szeretnék referálni. Természetesen állunk rendelkezésre az adategyeztetésben. Amiről én az előbb beszéltem, hogy mindenféleképpen pontosítsak, ez az export-import. Ha pénzügyőr- vagy vámossal fejjel gondolkodunk, export-import az, amikor harmadik országba, mondjuk, nem uniós

tagállamba megy a termék, például Ukrajnába. Amiről én beszéltem, amit ki is emeltem - akár Olaszország, akár Magyarország -, amilyen adatokról én beszéltem, hogy a 220429 lédig szőlőbor nem lehet például mustsűrítmény, tehát klasszikusan jövedéki termék, és ez egy speciális rendszerben jön, az EMCS-n, adófelfüggesztéssel. Tehet ezek azok a lédig szőlőborok, amelyek például egy olasz adóraktárból, termelői üzemből jönnek Magyarországra, vagy Magyarországról megy oda adófelfüggesztéssel - annyira nem ismerem a technológiát -, vélelmezhetően tartálykocsikban. Tehát ezek alapesetben szőlőborok, és ezek a mennyiségek okmányolva vannak, speciális okmánnyal ellátva, előértesítési rendszerben, és ez bekerül nálunk hivatalosan ebbe a rendszerbe. Köszönöm szépen, ezt szerettem volna pontosítani.

ELNÖK: Össze kell hasonlítani! Köszönöm. *(Jelzésre:)* Barátossy Gábor!

BARÁTOSSY GÁBOR osztályvezető (Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal): Igen, ezt gondolnám én is, amit elnök úr, hogy meg kell nézni, mert akkor egy dolog lehet még, hogy változatlan formában kimegy az országból ugyanúgy tartálykamionban. Mást nem tudok elképzelni, mert ha ő itt betárolja a borászati üzemből, akkor azt be kellene jelentenie nekünk.

ELNÖK: Értem. Ez egy egészen izgalmas kérdés, mert az EMCS elég komoly rendszer, azt feltételezzük, hogy az nem hibázik, és ha a NÉBIH-nél nem jelent meg, a NAV-nál nem jelent meg, akkor tényleg mi lett vele, hova párolgott el?

BARÁTOSSY GÁBOR osztályvezető (Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal): Bocsánat! Egy kiegészítés, hogy a korábbiakban ez össze volt kapcsolva, az EMCS rendszerből rendszeresen kapott a NÉBIH adatokat, de most az új jogszabályi környezetből ez kikerült, és szeretnénk a későbbiekben esetleg - pont az ilyen esetek kikerülése végett - ezt újra betenni a jogszabályi környezetbe, hogy ez az adat a hatóságok között meglegyen.

ELNÖK: Akkor én azt kérném, hogy ezt az egyeztetést folytassátok le, és ha tényleg lenne ok a jogszabályi módosításra... - Több olyan alkalom volt, amit épp itt, az albizottságban indítottunk meg, vagy észrevételeztünk, és a Pénzügyminisztériumnak jelen van most is a képviselője dr. Bogdány Viktor személyében, így továbbítva lesz, és majd egyeztetünk, ha elfogadták az észrevételünket. Tehát, ha racionális, akkor azt tegyük meg.

Van-e még hozzászóló a második napirendi ponthoz? *(Jelzésre:)* Koczor Kálmán elnök urat szólítom.

KOCZOR KÁLMÁN elnök (Magyarországi Borrendek Országos Szövetsége): Tisztelettel köszöntöm a régi ismerősöket, és szeretettel az új ismerősöket ezen az ülésen. Egy-két dolgot szeretnék talán pontosítani. Azok a bizonyos 10 alkoholfok alatti borok mintegy 13-14 cukorfokos szőlőből készülnek, ami nem létezik, a 15 cukorfokos szőlőből már megközelítőleg 11 alkoholfokos borokat lehet képezni. Tehát rendkívül nagy jelentősége van a mustfokellenőrzéseknek, és gyakorlatilag a borvidékenkénti két-három ellenőrzésből egy átlagot - bár tudjuk, hogy mi az átlag - azonnal lehet vonni. A ki- és beszállításokat már korábban is felvettem, hogy ezek mind azok az adatok, amik megjelennek a statisztikában, de a vámvizsgálatban van egy olyan fogalom, hogy belső áruvizsgálat. Már korábban is fölvettem, hogy a 6-os úton talán néhány kamionnál, néhány alkalommal nem ártana ezt a belső áruvizsgálatot elvégezni - az

valóban tej, vagy mi jön be, és mi megy ki -, mert nagyon komoly forgalom van, és abban a pillanatban az összes megjelent statisztika már nagyon sántít.

Még egy észrevételt szeretnék mondani a bor árával kapcsolatban a borászatoknál. Nem tudom, tudják-e, hogy az értékesített bornak, a polcon látott bor árának 40, maximum 44 százaléka jut el a termelőhöz, a pincészetekhez és a szőlőtermelőkhez, és amikor látok 800 vagy 600 forintos bort, akkor a 240-250 forintos termelői árból hogyan lehet kitermelni 100 forintos palackárral - ha palackozva van, 150 forint körül -, akkor mi jut a szőlőtermelőnek?

A szőlőtermesztés témakörét már a tavalyi évben, a korábbi években is felvetettük, hogy azért ez a nemzeti kultúránknak egy tájalkotó növénye, és az árdrágulások miatt - például a növényvédő szerek, konkrétan a kén, a kolloidkén esetében 170 százalékos árdrágulás történt ebben az évben a múlt heti árdrágulással kapcsolatban -, tehát erre nagyon komolyan oda kell figyelni. Számtalan családi gazdasági körbe tartozó, a baráti körömből - uram bocsá' több mint 50 év van már mögöttem ebben a szakmában - jelzik, a 15-20-25 hektáros hegyvidéki gazdaságok, hogy köszönöm szépen, befejeztem, eladtam.

A Balaton-felvidéki, vagy a Balaton környéki szőlőgazdaságokról hadd vessem föl, hogy ha ez a tendencia folytatódik, ami ott elindult - a telekáraktól kezdve a földtörvény megkerülésén át a birtokegyesítések és egyebek létrehozásával -, olyan emberek kerülnek tulajdonjogba, akik a nyaralókat megépítik, és ott a szőlőtermesztés, mint olyan, megszűnik. Mert abban a pillanatban, mihelyst egy picit is számolnak - és ezek az emberek ma a közgazdasági dolgokat igenis nagyon kiszámolják -, a következő években, mikor már a használatbavételi engedélyek megvannak, meg fog szűnni a szőlőtermesztés, és a táj egy alkotó növénye fog semmivé válni. Vagy uram bocsá' most említhetjük itt azt - az alföldi kollégákkal tavaly nagyon sokat beszélgettünk erről -, hogy ott még az aszály is súlyosabban jelentkezett, mint ezeken a hegyvidéki területeken.

Tehát a szakmánknak valahogy nagyon alaposan el kell gondolkodnia azon, hogy hogyan tudunk korlátokat felállítani az importborokkal kapcsolatban, mert csak sejtjük, hogy mennyi jön be, de nem tudjuk - ez teljesen biztos, sajnos -, és ha a piaci értéket vesszük, igen, meg kell azokat a termékeket vizsgálni, amelyek fogyasztói szinten néhány száz forintos áron kerülnek ki a polcra, hogy mi az. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Igen. Köszönöm szépen. Albizottságunknak nincs hatásköre a szakmai célok feltárására, illetve ezeknek a megoldására, de hadd említsek meg egy mégiscsak idetartozó hírt. Tudom, hogy a minisztérium is több soron, maga a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa is több soron bormarketinggel, stratégiával és egyebekkel próbált a magyarországi borászatok és szőlőtermelők helyzetén segíteni. Most a kormány valamiért úgy látta, hogy egy ezektől a szervezetektől kívül álló független személyt kér erre föl. A napokban kinevezésre került Rókusfalvy Pál bormarketingért felelős kormánybiztossá, és a várható őszi ülésünkön, amelyet mindig október közepe, második fele környékén szoktunk tartani, talán akkor már csak Tokajban szokott folyni a szüret, én javasolni fogom, és kérem is a titkárságot, hogy ezt jegyezzék meg, ha véletlenül elfelejteném, hogy akkor Rókusfalvy Pált is meghívjuk az elképzeléseinek a meghallgatásáról.

Kérdezem, hogy ehhez a 2. napirendi ponthoz van-e még kérdés, észrevétel. *(Jelzésre:)* Igen, Petri Imre.

PETRI IMRE szőlőtermelő: Üdvözlöm, elnök úr, üdvözlök mindenkit. Pár dolgot jegyeztem. A főtitkár úrnak lenne egy olyan megjegyzésem a PET-palackkal kapcsolatban, hogy úgy hallottam, hogy a sör adója emelkedni fog közel 20 százalékot,

a PET-palackos bor most kap egy olyan lehetőséget, hogy az a réteg, amely lehet, hogy már a sört nem fogja tudni megengedni magának, hogy megfizesse, azok lehet, hogy a bor felé fordulnának. Tudjuk, hogy a PET-palackba nem a legjobb minőségű vagy úgy mondva felsőkategóriás bor kerül bele, viszont van egy olyan réteg, amely nagyon mást meg nem is tudna megfizetni. Ezzel kapcsolatban azt is tudjuk meg halljuk, hogy az inputanyagok ára a borászatoknak is, mind a műanyagok, mind az üvegek ára emelkedik, nem is kicsit, viszont a termelőknek a műtrágya például idén három-négyszeres áron volt, és nem is igazán hasznosult ebben a szárazságban, a permetszer 30-40-50, van, amelyik 100 százalékkal emelkedett.

Tudom, hogy az ágazatunk „szeretne többet kapni a termékéért”, és szomorúan hallgattam azt, hogy a multik nem igazán szeretnék érte többet adni a borászatoknak. Nem tudom, így akkor megint odakerülünk, hogy a szőlőtermelők valamilyen szinten viszik el a veszteséget. Remélem, hogy nem így lesz, mert a szőlőtermelőknek legalább egy 15-20-25 százalékos emelkedés kellene ahhoz, hogy a tavalyi szinten realizálják év végén a termésért kapott jövedelmet.

Egy másik olyan kérdésem lenne, azt hallottam, hogy most megint ki fognak menni ellenőrizni a mustfokot. Tavaly arról volt szó, hogy idén már a szüret úgy lesz, hogy az elektromos foglalkot fölszerelik, és online bemegy, azt hiszem, a HNT központjába a valós időben. Ez egy kérdés lenne, hogy akkor ez most elmarad-e idén megint.

A marketinggel kapcsolatban: annak örültem, én pont ma reggel olvastam a Facebookon, hogy Rókusfalvy Pál lesz valamilyen szinten kormány megbízottként a marketinges, mert rengeteg sörreklámot lehet látni a tévében, az ember szinte már nyúlna a sörért, de borreklámot nagyon-nagyon keveset, pedig lehet, hogy mondjuk, ebben a melegben, csak most példát mondok, hogy egy fröccsöt reklámozni vagy bármit, szintén lehet, hogy lehetne növelni a fogyasztást.

És még, ezt Sanyi bácsitól kérdezném, hogy esetleg készül-e valami terv oda az Alföldnek, mondjuk, a Dunából hozni vizet, vagy valami csatornán, és megemelni a talajszint vízszintjét, mert például nálunk most már 7 méternél van a víz, és egyre csak megy lefele. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Igen. Köszönöm szépen. Még mielőtt kinyitnánk itt a vitát (*Petri Imre: Nem vitatkozni szeretnék.*) a borkategóriákról, azért azt le kell szögezni, aki nyitott szemmel járt bármelyik bortermelő országban, Franciaország, Olaszország, hogy a legnagyobbakat mondjam, mindegyik országban megtalálható az a nem csúcsminőségű, de tömegfogyasztásra is alkalmas bor, amelyet itt Magyarországon mi PET-palackosnak mondunk, mert ebben a formában kerül a közönséghez. De aki például Olaszországban járt, én hoztam is direkt, ilyen 5 literes üvegekben van, kis füle van, és tekerőzáras volt, náluk az a kategória jelenti vagy ez a kiserelésforma jelenti ott a legolcsóbb szintű borokat. Van aztán, aki ilyen big bag kartondobozos-szerű 5 literes kiserelésbe teszi. Tehát ez minden országban megvan, talán pont azon ok miatt, hogy egyrészt a bor jogszabályban rögzített feltételeit teljesíti, tehát annak lehet nevezni, másrészt egy bizonyos réteg igenis ezt fogja meginni, ezt tudja meginni. Ettől mi nem fogunk tudni eltekinteni.

De amit talán Brazsil Dávid és Tarpataki Tamás mondott, hogy nem ez jelenti Magyarország borászatának a jövőjét, a csúcsát. Persze, nem erre lehet marketinget építeni majd Rókusfalvy Pálnak, hogy a PET-palackos, ez nyilvánvaló, de azt is tudjuk, hogy a piramis csúcsa az, ami viszi az összes többit, ami a piramis alján a nagy területen helyezkedik el. Ez a dolgok természetes rendje.

Arányszámok: az már más, hogy mennyi a magas minőségű bor, és mennyi esetleg az alacsonyabb minőségű. Az én véleményem, hogy minden kategóriában az

jogszabályszerű legyen. Én megértem, hogy valakinek van kézműves bora palackonként 5-10 ezer forintért, rendben van, ha ezt tudja értékesíteni, és azt is megértem, aki úgy szervezte meg a gazdasági életét, hogy a tömegborok feldolgozására szakosodik, nekem ezzel nincs bajom, de az szabályos legyen.

Ami a víz helyzetet illeti, tényleg csak nagyon egy szóval, mert ez már tényleg nem a Szőlő-, Bor-, Pálinka Albizottságunk témaköre. Egész komoly, kiemelt figyelmet érdemel már, a Duna-Tisza köze víz háztartásának a teljes elképzelésére kormányzati döntés született, mi több, egy pénzügyi elkülönítés is megtörtént három ütemben. Az első ütem tervezésére már szinte a végső fázisnál tart a rendszer, amely régi és újonnan ismert elképzelések összehozását próbálja ötvözni. Ez azt jelenti, hogy északról dél felé, tehát az észak Kecskemét-Cegléd, és ennek az észak-nyugati, dél-keleti tengelyének az irányából lefelé haladva - ezek 5-10 éves programok. Azért azt hozzáteszem - így nagyon jelentős, végre elfogadott talajvízszint-megtartó és -utánpótló elképzelés született meg. Az első egyharmadára van kormányzati igenlés, ez döntő mértékben a Dunaharaszti-Kecskemét-Kiskunfélegyháza képzeletbeli vonal és térsége, ennek logikája van, hogy miért, és onnan haladva dél felé fog továbbra ez a vízkormányzási program haladni. Nagyon röviden ennyi, sokkal bonyolultabb, de most elégedjünk meg ennyivel.

Igen, a problémáról tudunk, a víztározók, a Tisza Szentesenél való visszaduzzasztásának a kérdése. Tehát itt olyan súlyos kérdések merülnek föl most már, amik megoldást követelnek, mert egyszerűen átengedjük a folyóvizünket máshol hasznosulni. Viszont a megfogására eddig nem volt technikai, fizikai lehetőségünk akár víztározók építésével, akár nem megkerülve azt a társadalmi vitát, amelyben esetleg duzzasztórendszer építését is újra elő kell venni, mint vízmegtartó képességi lehetőség.

(Jelzésre:) Tarpataki Tamás!

TARPATAKI TAMÁS helyettes államtitkár (Agrárminisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr. Ehhez kapcsolódóan csak, mert pont kaptunk egyébként kommunikálható anyagokat, tehát ezek képviselői kérdésekre adott válaszokból vannak, a BM-től adatokat, ott van a vízügy. Az elmúlt években nyolc tározó került megépítésre az országban 5 millió köbméter tározókapacitással.

ELNÖK: Ez a Tisza vonalán van.

TARPATAKI TAMÁS helyettes államtitkár (Agrárminisztérium): Tehát nyolc tároló 5 millió köbméter tározókapacitással. A '19-22. években 2177 kilométer csatornaszakaszt újítottak meg, kotrás, irtás, medence-karbantartás, és felújításra vagy átépítésre került 314 darab műtárgy és 33 szivattyútelep. Tehát ezek nagyon konkrét, kézzelfogható adatok.

És akkor, amire elnök úr is utalt, hogy a KEHOP program keretében a mezőgazdasági öntözés fejlesztéséhez kapcsolódóan kimondottan: a Derecske főcsatorna korszerűsítése, a jársági vízgazdálkodási rendszer rekonstrukciójának első üteme, a hajdúhátsági többcélú vízgazdálkodási rendszer fejlesztése, és tervben van a Nyírségben - illetve elkészült a terv, és kezdődik a megvalósítása Nyírségben - egy hasonló KEHOP-os program. Ennyit a konkrétumokról. *(Petri Imre: Tehát valami elkezdődött. Köszönöm.)*

Illetve a bormarkeringgel kapcsolatban csak egyetlenegy dologra szeretném felhívni a figyelmet, hogy azt nem lehet összehasonlítani a sörrel. Nevek említése nélkül, mert mindenki tudja, hogy mondjuk, a Bajnokok Ligája reklámjaiban milyen sör szokott megjelenni, vagy a hazai sörök közül a focihoz kapcsolódóan, de ezek

brandek. Tehát ezt a típusú marketinget a cégek, amelyek előállítják ezeket a termékeket, a saját költségükön valósítják meg, és márkákat, brandeket reklámoznak.

A bor tekintetében csak közösségi marketingről tudunk beszélni, a közösségi marketingnek pedig nagyon szigorú szabályai vannak. A borvidékeket, az oltalom alatt álló földrajzi elnevezéseket lehet, de brandeket, márkákat nem lehet reklámozni. Ez teljesen más típusú reklámozás vagy marketingtevékenység. És nagyon örülünk majd a lehetőségnek, ha Rókusfalvy Pált meghallgathatjuk arról, hogy hogyan képzei el az országos közösségi bormarketing - mert ez a lényeg, hogy itt közösségi bormarketingről van szó - megvalósítását. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Még annyit talán - nem hiszem, hogy ez üzemi titok -, hogy Farkas Sándor miniszterhelyettes, államtitkár úr került megbízásra, hogy szeptember közepére készítsen a kormánynak, a kormányfőnek egy vízgazdálkodási helyzetképet, és egy ebből kiinduló megoldási javaslatcsomagot állítson össze. Szűk két hónapja van rá államtitkár úrnak, hogy ezt megtegye.

(Jelzésre:) Nagyon röviden, kérem!

PETRI IMRE szőlőtermelő: Próbálok rövid lenni, csak a bormarketinggel kapcsolatban annyit, hogy arra nincs lehetőség, brand nélkül, hogy fogyaszsd a magyar bort, hogy ez megjelenjen két-háromszor? Csak egyszerűen kérdezném.

A másik, öntől kérdezném, és az elektromos fokolóra visszatérnék, mert az egy fontos dolog lenne. Úgy emlékszem, hogy az új bortörvény, ha életbe lép, akkor utána ezeket föl kell szerelni a 20 ezer hektónál nagyobb telephelyekre vagy az ennél többet forgalmazó cégeknél. Ezzel kapcsolatban van-e valami? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Mint jogalkotó szeretnék itt közbeszólni. Az úgynevezett elektronikus pincekönyv bevezetésének is a többszöri határidő-kitolása történik jelen jogszabály elfogadásával, mert ebben is elég bonyolult szoftveres rendszert és integrációt kell végrehajtani. Sokkal gyorsabbnak gondoltuk ezt az egészet. Az utolsó határidő 2022. augusztus 1. lett volna, de ezt is kénytelenek vagyunk arrébb tolni most egy jogszabállyal, és amíg ezek a hátterek nincsenek meg, addig nincs értelme erről beszélni.

Hozzáteszem, hogy alternatív megoldásokban is gondolkodunk mindemellett, mint például az automatikus mintavételezés. Lehet, hogy van ennél egyszerűbb, és ugyanazt a célt elérő eljárás. Maradjon közöttünk, hogy én csak így és nem konkrétan nevesítem a további lépéseket ebben, de a problémáról tudunk, egyelőre a technikai, elektronikai rész kiépítése lelassult, és lehet, hogy van más megoldás is. Körülbelül most itt tart a gondolkodás.

PETRI IMRE szőlőtermelő: Köszönöm szépen.

TARPATAKI TAMÁS helyettes államtitkár (Agrárminisztérium): Köszönöm szépen, és akkor én a másik kérdésre válaszolnék nagyon egyszerűen, hogy nem. Nem lehet azt mondani, és nemcsak a borra, hanem a pálinkára se lehet azt mondani - és ezt nem szeretném minősíteni -, hogy fogyassz több alkoholt. Tehát ezt az üzenetet nem lehet közösségi marketingben közvetíteni. Nyilván a mögöttes üzenet, az egész marketing arról szól, hogy egy termék értékesítését proponáljuk valamilyen módon, de még egyszer, a közösségi marketingben, és különösen az alkoholitalok tekintetében ez nagyon-nagyon szigorúan keretek közé van szorítva, egyébként helyesen.

Amit pedig a másik oldalról el lehet mondani, ahogy egy éttermi terméknél, például a hústermékeknél is látjuk, hogy van egyfajta ellenlobbi, az alkoholos

termékeknek is nagyon komoly ellenlobbija van, úgyhogy itt a legkisebb kisiklást is azonnal büntetik. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Amennyiben a második napirendi ponthoz nincs további kérdező és hozzászóló, akkor a második napirendi pontot lezárom.

Egyebek

Egyebekben csak annyit szeretnék jelezni, mert közben itt elmondtam, hogy az őszi második felében, várhatóan október második felében tervezem az albizottsági ülés összehívását. Főbizottságunknak ugyanerre az időszakra tervezünk Tokajba egy látogatást, ahol a közösségi borfeldolgozást akarjuk megnézni, amely most már - elméletileg - harmadik éve üzemel három nagy szőlőfeldolgozó helyen, ahol egy közösségi gazdaboltot is üzemeltetnek. Megnézzük, hogy egyáltalán mik lettek a tapasztalatai ennek az eléggé újdonságszerű fejlesztésnek, mert nagyon komoly állami finanszírozással valósultak meg ezek a közösségi szőlőfeldolgozók, és az az egy közösségi gazdabolt. Úgyhogy remélem, majd arról is be tudunk számolni az albizottsági ülésen.

Az ülés berekesztése

Kérdezem, hogy egyebekben valakinek van-e bármilyen, bennünket érintő bejelentése? *(Nincs jelentkező.)* Ha nincs, akkor az egyebek napirendi pontot is lezárom, és az ülést berekesztem. Köszönöm szépen a jelenlétüket.

(Az ülés befejezésének időpontja: 15 óra 07 perc)

Font Sándor
az albizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Bihariné Zsebők Erika és Földi Erika